

Leto XIX. Stev. 178

DIREKTOR BORBE
VLAJKO BEGČVIČ
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
MIROSLAV VITOROVIC
UREJA UREDNIŠKI ODBORList izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA BORBA

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA JUGOSLAVIJE

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVLJENA 8. OKTOBRA
1934 - MED NARODNO SVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1945 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT „BORBA ZA SLOVENIJO“

ZADNI DAN OBISKA ETIOPSKEGA VLADARJA V NAŠI DRŽAVI

SPLIT JE SLOVESNO POZDRAVIL etiopskega vladarja Haile Selasija in predsednika Tita

Etiopski vladar si je ogledal ladjedelnico v Splitu in Dioklecijanovo palačo - Manifestacije po ulicah

Split, 26. julija. Danes so v Splitu privedli cesarju Haile Selasiju in predsedniku republike tovarišu Titu veličasten sprejem. Kakih 40.000 Splitčanov in okoličanov se je zbralo na obali in na ulicah in so prisrčno pozdravljali cesarja Haile Selasija in maršala Tita.

Vzkliki »dobrodošli« in »živeli«, s katerimi je naše ljudstvo pred šestimi dnevi sprejelo visokega gosta in ki so ga spremljali naj vsej poti od Beograda do Zagreba in Opatije, so danes odmevali v Splitu tako ob sprejemu kot med obiskom v ladjedelnici »Split«, ob ogledu Dioklecijanove palače, pa tudi na niti, po katerih se je cesar vozil v odprtem avtomobilu.

Praznik na splitski

Ze zarana je po obali v pristanišču in po ulicah mrgolelo ljudi. Na vitkih jamborih so plapolale zastave Etiopije in Jugoslavije. Pogledi ljudi so se edalje bolj pogosto upirali na obalo, od koder naj bi se pojavil »Galeb«.

Ob 8.30 je odletela »Galeb« naproti eksadriji dvanajstih letal. Prav tedaj se je v bližini »Galeba« pet milj od pristanišča začel defile bojnih čolnov v obli-

ki klina: po trije čolni na obeh straneh ladje. Mornarji so pozdravljali ter s trikratnim »hura« in mahanjem s čepicami pozdravljali etiopskega vladarja in

Prihod »Galeba« v Split

Ko se je pojavil »Galeb«, so v pozdrav zadonele sirene v pristanišču zasidranih ladij in lokomotiv na železniški postaji. Pred vhomom v luko so se razvrstile ladje vojne mornarice. Posadke so stale na krovih in so z njih vojaško pozdravile visokega gosta in predsednika republike Tita.

Mornarji so dvignili most do palube

Trobotna na ladji se je oglasila: »Mirno! Posadka »Galeba« je pozdravila etiopskega vladarja in svojega vrhovnega poveljnika, ki sta stopala na obalo. Z obeh strani so ju obiskovali s cvetjem. Nekoliko dalje se je dvigal 17 m obelisk z liki, ki simbolično prikazuje boj ljudstva Jugoslavije in Etiopije za svobodo.

K cesarju in predsedniku Titu so pristopili predsednik ljudskega odbora Ivo Senjanović, poslanec Zvezne ljudske skupščine

svojega vrhovnega poveljnika. Nekoliko pozneje so na Obali proletarskih brigad izstrelili salvo iz 42 topov v pozdrav obema državnikoma.

Obisk v ladjedelnici

Približno ob enajstih so po splitskih ulicah spet odmevali pozdravi meščanov. Cesar se je peljal v odprtem avtomobilu v spremstvu tovariša Vladimirja Bakarića v ladjedelnico »Split«. Visokega gosta so v ladjedelnici sprejeli direktor Ante Jurjević, predsednik delavskega sveta Barutar Aljević, predsednik upravnega odbora Vinko Marini in inž. Pavao Margešić. Tu sta bila tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković in državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović.

Obisk v Dioklecijanovi palači

Iz ladjedelnice je kolona avtomobilov nadaljevala pot v središče mesta pred Dioklecijanovo palačo. Na ulicah je bilo še zmeraj mnogo ljudi, ki so cesarja pozdravljali. To se je ponovilo tudi v palači, ki si jo je cesar ogledal v približno pol ure.

V Dioklecijanovi palači se je cesar s svojim spremstvom podal skozi »zlata vrata«, kjer sta ga sprejela direktor arheološkega muzeja Duje Renčić in konservator Cvito Fisković. Cesar se je ustavil pred velikim kipom Grigora Ninskega, enem izmed najbolj znamenitih del kiparja Ivana Meštrovića. Zatem se je napotil proti peristilu. Pot ga je

Izjava predsednika Tita

»Galeb«, 26. julija. Predsednik republike Josip Broz Tito je dal davi direktorju časnika »Danšnja Etiopija«, ki izhaja v Addis Abebi, naslednjo izjavo:

»Sprejem etiopskega cesarja Haile Selasija v naši deželi kaže, da imajo naši narodi do Etiopije že od davnega velike simpatije. Razumljivo je, da so prihodi Njegovega Veličanstva v našo deželo, kakor tudi razgovori, ki smo jih imeli, prispevali k še večji poglobitvi naših odnosov kar bo rodilo koristne rezultate za obe deželi.

Osebo lahko izrazim svoje zadovoljstvo ker sem se seznanil z Njegovim Veličanstvom do katerega imam simpatije ker poznam njegove napore v boju za neodvisnost Etiopije in za napredek njene dežele.

Ob tej priložnosti pošiljam svoje prisrčne pozdrave etiopskemu narodu.

Ivan Krajačić, poveljnik vojne mornarice viceadmiral Mate Jerković in drugi.

Ko je vojaška godba odigrala etiopsko in jugoslovansko himno, je poveljnik častnega bataljona kapitan fregate Vinko Pivalica pristopil s paradnim korakom k cesarju in raportiral. Cesar in predsednik Tito sta pregledala častni bataljon mornarjev, ki so bili v belih uniformah.

Predsednik mestnega ljudskega odbora je predstavil cesarju skupino poslancev in oficirjev iz Splita. Potem sta cesar in predsednik Tito korakala pod visoko kolono na osmih stebrih, okrašeno z lavorjevimi vencami. Stebri so bili prepleteni s sredozemskim zelenjem. Pionirji so metali cvetje na pot, po kateri sta stopala cesar in predsednik Tito, prav tako pa tudi za njima. Z obale so odjeknili vzkliki: »Živeli« in dolgotrajno ploskanje. Cesar in Tito sta nasmejana odzdravljala

Obisk v Dioklecijanovi palači

vodila po tesnih ulicah. Na oknih je bilo vse polno ljudi, ki so cesarja pozdravljali. To je bila izredno lepa slika. Kamniti zidovi hiš so se tresli od gromovitega ploskanja. Cesar se je smehljaj ter odzdravljajal ljudstvu.

Ko si je ogledal peristil, je cesar obiskal tudi mavzolej, zatem pa vestibul, kjer so mu oridili majhno zakusko.

Po ogledu Dioklecijanove palače je cesar odšel skozi srednja vrata in se s svojim spremstvom ob prisrčnih pozdravih ljudstva odpeljal v vilo »Dalmacija«, kjer je predsednik Tito njemu na čast priredil slovesno kosilo.

Sirene še vedno tulijo. Jadranice in veslači »Gusarja« in »Mornarja« iz Splita krožijo okoli »Galeba«. Na sprednjem delu krova pri poveljniškem mostu stoji cesar in predsednik Cesar je bil v beli generalski uniformi, predsednik republike pa v beli admiralski uniformi. Ljudstvo ju je spoznalo ter jima z obale vzklikalo in mahalo z rokami.

»Galeb« je ob nekaj časa manevriral in ob devetih polagoma pristal ob svečano okrašeni Obali proletarskih brigad. Cesar in predsednik Tito sta se podala s prednjega krova »Galeba« proti izhodu.

Cesar Haile Selasie je odpotoval iz Jugoslavije v Grčijo

Split, 26. jul (Tanjug). Nj. Vel. Haile Selasie je po sedemdnevem prijateljskem obisku zapustil nočjo našo državo.

Cesar Haile Selasie in predsednik republike Josip Broz Tito sta ob navdušenih pozdravih več deset tisoč Splitčanov in prebivalcev okoliških krajev prispela okrog 18 ure s svojim spremstvom na obalo Proletarskih brigad v Splitu. Potem ko je vojaška godba odigrala etiopsko in jugoslovansko himno, sta cesar Haile Selasie in predsednik Tito pregledala častni bataljon, zatem pa sta se vtrcala na jahto »Jadranka«, s katero sta odplula iz splitskega pristanišča in pregledala enote Jugoslovanske vojne mornarice. Vtem ko je »Jadranka« v spremstvu številnih čolnov in jadrnic zapuščala splitsko pristanišče, je Haile Selasie odzdravljajal na pozdrave zbranega ljudstva, obalne baterije pa so izstrelile 42 saliv v počastitev visokega gosta.

Zatem se je jahta »Jadranka« usmerila proti razvrščenim enotam Jugoslovanske vojne mornarice, s katerih so mornarji in častniki v belih uniformah pozdravljali Haile Selasija in predsednika Tita. Po pregledu je Nj. Vel. Haile Selasie stopil na šolsko ladjo »Galeb«, s katero bo v spremstvu rušilcev odpotoval na Kri, od tod pa na prijateljski

Najbolj me je dojmila enotnost ljudstva

je izjavil cesar Haile Selasie na tiskovni konferenci

Split, 26. jul. — V vili »Dalmacija« je imel etiopski vladar ob 16.30 tiskovno konferenco, ki so se je udeležili predstavniki jugoslovanskih časnikov, agencij in radijskih postaj.

Etiopski cesar je dal zbranim novinarjem izjavo ter odgovoril na nekaj vprašanj. V svoji izjavi je dejal:

»Zelo nam je drago, da smo se seznanili z Njegovim Veličanstvom maršalom Titom, predsednikom Jugoslavije. Sodimo, da je osebnost stik pomemben činitelj med dvema državama, saj omogoča izmenjavo mnenj ter spoznavanje države in njenega ljudstva. Ganil nas je topel in prisrčen sprejem predsednika Tita in ljudstva Jugoslavije. Zlasti pa prijateljski način, ki ga je izrazilo ljudstvo v svoji dobrodošlici. Prav tako,

KOMUNIKE O RAZGOVORIH

Split, 26. julija (Tanjug). — Danes, zadnji dan bivanja Nj. Vel. cesarja Haile Selasija v Jugoslaviji, je bil v Splitu objavljen skupni komuniké o njegovem bivanju in razgovorih s predsednikom Titom. Komuniké se glasi:

»Na povabilo predsednika FLRJ Josipa Broza Tita je Nj. cesarsko Veličanstvo Haile Selasie L. cesar Etiopije, napravil uradni obisk v Jugoslaviji od 20. do 26. julija 1954.

Med obiskom Nj. cesarskega Veličanstva so prišli do izraza tesnejši odnosi med obema državama. Razgovori dne 25. julija 1954 na Brionih med Nj. cesarskim Veličanstvom Haile Selasijem L. in predsednikom FLRJ Josipom Brozom Titom, ki so se jih udeležili tudi njuni sodelavci, so omogočili negotovitev, da so doela istovetna gledanja na vsa obravnavana vprašanja. Vprašanja ki zanimajo dve državi, so bila obravnavana v duhu popolne pristranosti in medsebojnega razumevanja. Sklenjeno je bilo, da se razširi in okrepi sodelovanje na vseh področjih, zlasti pa na gospodarskem in kulturnem.

Bilo je tudi sklenjeno, da bodo ustrezna diplomatska predstavnitva obeh držav povisana na stopnjo veleposlanštva, da bi bil tako označen pomen, ki ga obe državi pripisujeta svojim medsebojnim odnosom.

kakor je Njegova Ekscelenca predsednik Jugoslavije poudaril svojemu ljudstvu pomembnost stikov med Etiopijo in Jugoslavijo, bomo tudi mi prikazali ljudstvu Etiopije velik pomen sodelovanja med našima dvema državama.

Med razgovori o tem obisku je bila dosežena soglasnost, da razširimo nadaljnjo gospodarsko sodelovanje v skladu s trgovinsko pogodbo, ki je bila nedavno sklenjena med Etiopijo in Jugoslavijo. Vrh tega je bila dosežena soglasnost, da bodo naše diplomatske mislije v Addis Abebi in Beogradu povisane od poslanstva na stopnjo veleposlanštva. Ob našem odhodu iz prijateljske Jugoslavije želimo izraziti svojo hvaležnost za topel sprejem, ki smo ga bili deležni od vlade in ljudstva Jugoslavije. Radi bi izrazili svojo iskreno željo za blaginjo Njegove Ekscelence predsednika Jugoslavije ter za napredek in blagor ljudstva Jugoslavije.

V odgovor na vprašanje o vtisih s obiska v naši državi je vladar prijateljske Etiopije dejal tole:

»Najbolj me je dojmila enotnost ljudstva, zbranege okrog njegovega velikega voditelja maršala Tita. Jugoslovansko ljudstvo je srečno ljudstvo, ki hoče delati in ve kaj dela.«

Pripomnil je, da želja ljudstva, delati za svojo bodočnost, zapušča globok vtis.

V svoji domovini sem slišal, da jugoslovansko ljudstvo ljubi svojo svobodo. Med svojim bivanjem v Jugoslaviji pa sem se prepričal, da je to ljudstvo, ki ima veliko bodočnost.

Govoreč o razvoju o jugoslovansko-etioipskih odnosih je Nj. Vel. Haile Selasie poudaril, »da je v odnosih med dvema narodoma bistveno prijateljstvo, saj se v njem zrcali želja ljudstva in pripravljenost podpreti drug drugega. K učitvi odnosov bo zlasti pripomnelo to, da bodo Jugoslavniki obiskali Etiopijo, Etiopci pa bodo v velikem številu prihajali v Jugoslavijo. V prihodnje nameravamo poslati določeno število študentov v Jugoslavijo.«

V odgovor na vprašanje, kakšen vtis je dobil na paradi enotnosti v Beogradu in o naši vojski nasploh, je etiopski vladar dejal:

»Zelo sem občudoval vojaško organizacijo, armado in mornarico vaše države. Na takšno organizacijo je lahko herojsko ljudstvo, kakršno je vaše, ponosno.

Etiopski vladar je pripomnil: »Posebno globok vtis so napravili name vaši padalci.«

V odgovor na vprašanje o vlogi majhnih dežel v mednarodnem dogajanju, je visoki gost navedel: »Ko sem bil v ZDA, sem često ponavljal, da morajo veliki narodi pomagati majhnim, če pa tega ne bi bilo, bi sistem kolektivne varnosti slabši.«

V odgovor na vprašanje, kakšno je bilo doseganje delo OZN glede na Etiopijo na tehnično pomoč in delo Skrbniškega sveta je etiopski vladar navedel, da so glede vloge OZN splošni napor, da bi se OZN okreplila in odigrala v bodočnosti večjo vlogo. Zahvalil se je zlasti Jugoslaviji za podporo pri vprašanju vključevanja Eritrije v sestav Etiopije.

Zatem je predsednik Državnega tajništva za zunanje zadeve Branko Drašković prebral komuniké.

Na koncu konferenci se je etiopski svrven zahvalil jugoslovanskemu tisku, ki je posvetil vso pozornost njegovemu obisku v Jugoslaviji.

Vremenska napoved

hidrometeorološke službe

Stanje dne 26. julija 1954 ob 1. uri: Ob zelo močnem padcu pritiska nad zahodno in srednjo Evropo se je razvil italandsko področje nizkega zračnega pritiska proti jugovzhodu. S tem so Alpe še v dotoku toplega tropičnega zraka, vendar jih bo še tu pri večeru dosegel aktiven val hladnega atlantskega zraka, kar bo povzročilo novo oslabilanje vremena.

Vremenska napoved za torek, 27. julija: Delno sončno vreme, menjava oblačnosti, ki se bo postopno povečala. Pozneje bo v zahodni in severni Sloveniji nekaj padavin. Temperatura na Primorskem okoli 18, čez dan pa do temperature do 22 stopinj Celzija.

27. julij

Ljudska revolucija na Hrvaškem ter v Bosni in Hercegovini se je začela 27. julija, pred trinajstimi leti, in sicer najprej v Liki in Bosanski krajini. Ni bilo samo naključje, da se je vstaja začela prav v Liki in Bosanski krajini. Tam je bil okupator najšibkejši, ugled Komunistične partije pa velik. Lika je bila prepuščena s partijskimi organizacijami. Bilo jih je 80 z nad 300 člani, razen tega pa mnogo simpatizerjev delavskega gibanja. V Bosanski krajini je bil žarišče vstaje proletarski Drvar, v katerem so že imeli revolucionarno in stavkovno tradicijo delavcev.

Ta se je začela po vnaprej določenem načrtu in sporazumu med partijskimi organizacijama iz Drvara in Srba. Organizirani partijski odredi so začeli vstajo hkrati v Srbu in Drvaru. Do 2. avgusta je bilo osvobojeno v Liki vse področje donjelapaškega okraja, v Bosanski krajini pa so uporniki izgnali okupatorja iz Drvara, Bosanskega Petrovca, Grahova in drugih krajev. Vstaja se je širila kakor plamen iz Like in Krajine na vse strani. Iz neustrašnega ljudstva so množično vznikali in rasli junaki in heroji osvobodilne vojne. Iz takšnih borcev, ki so nadvse spoštovali neodvisnost in svobodo lastnega naroda, so nastajale partizanske brigade, divizije in korpusi.

Delavci Hrvaške ter Bosne in Hercegovine so stali na svojih bojnih mestih v prvi črti vojnih spopadov skupaj s kmeti in ljudsko inteligenco. Tako se je kovala zveza delavcev, kmetov in ljudske inteligence — čvrsta skupnost upornega ljudstva — ljudska fronta. V boju proti domači buržoazni reakciji, ki je presedala na pozicije narodnega zdajalstva ter postala hrbenice in oporišče okupatorske oblasti v netenju sovinistične mrznje in bratomorne vojne sta bila skovana bratstvo in enotnost srbskega in hrvaškega naroda. Komunisti so neupogljivo in disciplinirano izpolnjevali svojo patriotično dolžnost organizatorjev in kladivarjev vojaških in političnih organov revolucije. S hladnokrvno hrabrostjo, toda s čvrsto odločnostjo so razbijali med ljudstvom geslo »čakanja« lahkomiselne nade, ki so jih širili agenti okupatorja in reakcionarne buržoazije, da nas bo osvobodila tuja roka nekoga drugega.

Tisti, ki so bili v sovražnem zaledju, niso hoteli iti na delo v Nemčijo. Mobilizirane so bile vse sile ljudstva proti poskusom, da bi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine napravili oporišče za preskrbovanje fašističnih armad. Delavci na železnici in ostalih prevoznih sredstvih so storili vse, kar je bilo v njihovih močeh, da so sabotirali poti, po kateri so šle potrebščine na fronte. V tem vseljudskem boju je prednjačila mladina, ki ji ni bilo žal njene mladosti. Tudi ženske niso zaostajale za svojimi tovariši. Vsak človek, vsak otrok je vedel, da je od izida začete revolucije odvisno ne le življenje vsakega posameznika, marveč tudi obstoj domovine, vsega ljudstva. Zato so moški prenašali vse tegobe vojne in žrtvovali za zmago vse, kar so mogli.

Sedemindvajseti julij pomeni za ljudstvo Hrvaške ter Bosne in Hercegovine prelom v njegovi usodi. To je najsvetlejša poglavje v njegovi zgodovini. Te dan pomeni konec gnile, stare preživele družbe, pomeni novo dobo zmag, jurišev in poti naše družbe naprej v novi družbeni red — socializem.

Ponosno in radostno se bo zbralo danes ljudstvo Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, da proslavi svoje slavne bitke in zmage. Spomnilo se bo strahotne in neenakega boja, ki ga je bilo. Z globokim spoštovanjem se bo spomnilo svojih padlih sinov, junakov in herojev.

Milijoni svobodnih in pobratenih Hrvatov, Srbov in muslimanov so hvaležni vojakom oficirjem komandirjem političnim komisarjem političnim delavcem in stotisočim neznanim herojem za velike žrtve, ki so jih prispevali s svojo krvjo in življenji za svobodo, neodvisnost in lepšo bodočnost svojega naroda in domovine.

JOSIP CAZI

PODROBNO PROUČEVANJE OSNUTKA DRUŽBENEGA PLANA ZA LETO 1955

Vplačevanje in uporaba amortizacije

Glavne postavke osnutka družbenega plana za leto 1955 in z njega izvirajoče gospodarske politike, je obrazložil v svojem izkazu pred odboroma za gospodarstvo Zvezne ljudske skupštine direktor Zveznega zavoda za planiranje tovariš Sergej Kraigher. Borba je njegov izkazu nekoliko skrajšala objavila v nedeljski številki.

Kakor je poudarjeno že v izkazu tov. Kraigherja, bo ta osnutek podlaga, ko bodo sestavljali dokončni osnutek družbenega plana za prihodnje leto. Medtem ko bodo Zvezni izvršni svet in odbora za gospodarstvo obeh domov Zvezne ljudske skupštine obravnavali osnutek, se bo razvila o njem tudi obširna razprava v naši javnosti, zlasti v podjetjih, samoupravah gospodarskih združenjih in raznih organizacijah.

Da bi bralce obvestila o osnutku in tako omogočila tudi široko razpravo, bo »Borba« med razpravo kdaj pa kdaj objavljala nekatere dele osnutka in podrobneje pojasnjevala njegove važnejše postavke, v posebnih člankih pa obravnavala tudi najvažnejša vprašanja našega gospodarstva, ki jih bo treba urediti med izpolnjevanjem družbenega plana za prihodnje leto. V današnji številki začnemo objavljati predpise o gospodarskih instrumentih in ukrepih plana, ki so zlasti važni za poslovanje podjetij in za uveljavljanje gospodarske politike v samoupravah.

Po osnutku družbenega plana bi gospodarske organizacije obračunavale amortizacijo za l. 1955 z uporabo enakih stopenj amortizacije, kakor veljajo zdaj. Gospodarske organizacije so dolžne vplačevati celotni znesek amortizacije, razen podjetij za proizvodno opeke, dalje podjetij trgovske in gostinske dejavnosti, kmetijskih podjetij in kmetijskih združenj, delno pa so izvzete gospodarske organizacije v gospodarstvu in lesni industriji.

Podjetja za proizvodno opeko bi plačevala amortizacijo v višini, ki jo določil družbeni plan okraja ali mesta, in sicer po času trajanja obrata med letom, tako da njena višina ne more znašati manj kakor 50 %, pa tudi ne nad 100 % polnega zneska amortizacije. Podjetja trgovske, gostinske in turistične dejavnosti vplačujejo amortizacijo na gradbene objekte v višini 30 % njenega celotnega predpisane zneska. Sezonska podjetja te vrste vplačujejo polno amortizacijo za opremo samo za čas, v katerem poslujejo, drugače pa samo v višini, potrebni za vzdrževanje opreme, določil svet za gospodarstvo okrajnega ljudskega odbora. Za sezonska gostinska podjetja in obrate veljajo tiste gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo z gostinstvo dejavnostjo najdlje devet mesecev v letu.

Kmetijska podjetja in kmetijske zadruge, ustanovljene kot podjetja, dalje kmetijske delovne zadruge in kmetijska posvetila zadruge, ustanovljena po 1. januarju 1953, kakor tudi prenehalo izgrajena kmetijska posvetila v letu 1955 ne vplačujejo amortizacije, ker veljajo za majhne obrate glede obveznosti za stalne družbene prispevke. Republiški izvršni svet bodo določili, katera kmetijska posvetila veljajo za ne-

zadostno izgrajena. Gospodarske organizacije v gospodarstvu in lesni industriji bodo vplačevale na račun amortizacije gozdnih poti, ki jih uporablja tudi javni promet, samo tisti del, ki je potreben za njihovo vzdrževanje.

Od celotne vplačane amortizacije bodo lahko gospodarske organizacije v letu 1955 porabile samo znesek po odbitku odpisanega dela vrednosti gradbenih objektov v prihodnjem letu in dela amortizacije opreme, ustrezajočega odstotku njene sposobnosti po stanju, izkazanem v knjigovodstvu. Izvzeti so rudniki premoga, kovin in nekovin, dalje podjetja za črpanje nafte, oprekarne, podjetja grafične industrije in komunalna podjetja, ki bodo lahko uporabljajo 75 % odpisane čane amortizacije. Dalje, podjetja poštnega prometa in gradbenišva lahko uporabljajo 75 % odpisane vrednosti vseh osnovnih sredstev, podjetja železniškega prometa pa 85 % odpisane vrednosti. Podjetja za proizvodnjo sladkorja in olja, predilnice, kmetijska posvetila in zadruge ter podjetja pomorskega, rečnega, cestnega in zračnega prometa lahko uporabljajo odpise vrednosti opreme v celotnem znesku. Podjetja elektrogospodarstva in podjetja pomorskega, rečnega, cestnega in zračnega prometa pa 80 % odpisane vrednosti gradbenih objektov. In naposled lahko vsa podjetja uporabljajo v določenem znesku odpise vrednosti živinskega fonda.

Vse gospodarske organizacije lahko določena sredstva amortizacijskega sklada uporabljajo bodi za investicijsko vzdrževanje, bodi za zamenjavo. Če se ob koncu leta v zaključnem računu podjetja pokaže, da se je sklad osnovnih sredstev zmanjšal, je

podjetje dolžno to nadoknaditi iz sredstev za samostojno razpolaganje. Zbor proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora lahko dovoli, da se to nadoknadi šele v letu 1956. Sredstev amortizacijskega sklada, ki jih ni bilo moč uporabiti v tem letu po določbi četrtega odstavka pogl. 16 družbenega plana za leto 1954, tudi v prihodnjem letu ne bo moč uporabiti.

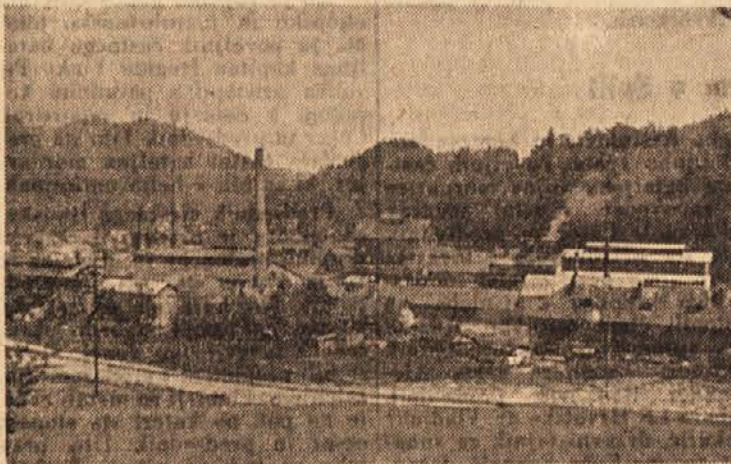
Republiški izvršni svet so po-

oblašeni, da predpišejo, da podjetja za predelavo tobaka plačujejo samo zneske za vzdrževanje dela skladišnega prostora, ki ga uporabljajo. Komunalnim podjetjem predpisujejo stopnje amortizacije okrajni ljudski odbori. Neuporabljen sredstva njihovih amortizacijskih skladov lahko uporabi Narodna banka FLRJ samo za kreditiranje drugih komunalnih podjetij s področja iste okraja.

PRVI ELEKTROPLAVŽ V NAŠI DRŽAVI BO ZAČEL OBRATOVATI 7. AVGUSTA

Hkrati bo začela obratovati tudi največja razdelilna transformatorska postaja

Store, 24. julija. Po doseženem uspehu so delavci Sedmega avgusta t. l. bodo članj kolektiva Železarne v Storah in z njimi vsi prebivalci tega okraja slavili pomembno in ve-



Pogled na Store

liko zmago. Novi elektro-plavž, edinstven vrtiljiv orjak za proizvodnjo visoko kvalitetnega sivega in belega surovega železa v naši državi, bo stekel v pogon. Hkrati s plavžem v Storah, bo pričela obratovati tudi največja razdelilna transformatorska postaja v Selcah pri Celju.

Elektro-plavž bo poskusno obratoval kakih 6 mesecev. V tem času bodo proizvedli 6000 ton surovega železa, v tem ko bo pozneje plavž dajal dnevno 80 ton surovega železa.

Vodstvo Železarne je za 50 delavcev, ki bodo zaposleni pri delu elektro-plavža, priredilo strokovni tečaj. Kvalificirani in polkvalificirani delavci so ob zaključku tečaja opravili izpite.

Izmenjava rudarjev Jugoslavije in Zah. Nemčije

Ljubljana, 26. jul. (Tanjug). — Danes je prispela v Ljubljano prva skupina 32 nemških rudarjev — članov obratnih svetov rudnikov na Bavarskem, v Badenju in Württembergu. Kot gostje sindikatov Jugoslavije in delavskih svetov bodo med svojim 14 dni trajajočim obiskom v Jugoslaviji obiskali med drugim rudnik Ivanjico na Hrvaškem in rudnik Velenje v Sloveniji. Nekaj dni pa se bodo zadržali tudi v Opatju. V prvi polovici prihodnjega meseca bo odpotovala v Porurje prva skupina jugoslovanskih rudarjev.

Berite »Ljudsko pravico« Borbo in postali boste njen stalni naročniki!

Šah. Strokovni tečaj za delavce je vodil inženir Stanislav Turk, ki se je kot štipendist OZN 6 mesecev strokovno izpopolnjeval v sličnih obratih v Švici. Tovarš Turk bo vodja novega obrata — elektro-plavža.

F. K.

Pisma uredništva

Primitivizem v nekaterih dopisih iz tujine

Tovariši uredniki! Mnogi naši časniki imajo dopisnike v tujini. Se več pa je naših novinarjev, ki kdaj pa kdaj potujejo v tujino v zvezi s posameznimi važnimi dogodki. Vse to je nedvomno mnogo pripomoglo k hitrejšemu, neposrednejšemu in bolj vsestranskemu obveščanju naših bralcev o dogodkih po svetu.

Nočem pa se spuščati v te sončne strani naših dopisov iz tujine, marveč bi se rad dotaknil nekaterih »reporterskih« potopisnih člankov posameznih piscev. Zdi se mi, da so počasni napisani preveč osnovnošolsko, da pričajo o podcenjevanju naših bralcev ali bolje rečeno, da nekam diše po primitivizmu. Gre zlasti za reportaže iz velikih svetovnih mest. Spominjam se še vrste dopisov iz New Yorka, objavljenih v »Borbici«. V njih obiskovalec Amerike odkriva Ameriko, piše o raznolikosti prebivalstva New Yorka in strmi spričo dinamike sodobnega ameriškega življenja, kakor da kaj takšnega ni pričakoval. Clovek dobi približno takšen vtis: »zaostali Balkanec« je prišel v vlemesto, pa je ves zbeگان in prestrašen spričo tega, kar vidi.

Misel, da Vam pišem, mi je šnila v glavo, ko sem ondan bral v nekem beograjskem časniku reportažo »Sest dni v glavnem mestu sveta«. Pisec, ki je obiskal Pariz, piše o že dobro znani pariški podzemeljski železnici. Takoj o prejem odstavku značilno ugotavlja: »In clovek obstane v tem mestu svetlobe, glavnem mestu sveta« tako beden, ko vidi vrvenje avtomobilov, drvečih po ulicah in trgih. Zbegani, prestrašeni pisec strmi in se obupano vprašuje: Kako pa naj clovek potemtakem hodi po Parizu? Naposled najde srečen izhod: saj imajo v Parizu podzemeljsko železnico.

Potlej se pisec članka čudi, da v Parizu ni gneče, kakor pri nas v Beogradu, da se vrata vagonov (pravo čudol) kar sama odprajo in zapirajo! Potem pa sledi piševo mnenje: »Toda tudi da ni teh avtomatičnih vrat, ne verjamem, da bi nastala gneča. Fran-

cozi so disciplinirani ljudje.« Nadalje pisec obvešča bralce, da so stene podzemeljske železnice obložene s keramičnimi ploščicami, da se čuti clovek v vagonu povsem varnega itd. V usem članku govori o potovanju. Bralcu se nekako zdi, kakor da je Beograjčan, ko vstopa v trolejbus, rekel, da je sklenil odpotovati ali kakor da bi izstopil na Trgu republike in rekel: pravkar sem prispel iz Dušanovca.

Temu članku (kakršnih je v naših časnikih mnogo) očitam prošč, da podcenjujejo bralce, drugič pa da prikazujejo stvari tako, kakor da smo mi mnogo bolj zaostali in primitivni. Naposled nastane vprašanje, kakšen vtis bo dobil o nas tujec, ki prebere ta članek. Je pač stvar osebne kulture in piševega opazovanja, kako napiše svoj dopis.

Velja Popović, Beograd

Izraelske vojne ladje v Splitu

Split, 27. jul. — Poveljstvo Jugoslovanske vojne mornarice obvešča, da bodo jutri zjutraj prispule v splitsko pristanišče izraelske vojne ladje »Miftah«, »Mizgav« in »Mezanek«. S temi ladjama, ki prihajajo na prijateljski obisk naši vojni mornarici, bo prispela tudi delegacija izraelske vojne mornarice. Izraelske vojne ladje bodo ostale v naših teritorialnih vodah do četrtka. Medtem si bodo člani delegacije in posadke ladij ogledali kulturno-zgodovinske zanimivosti Splita in okolice, šolsko središče Jugoslovanske vojne mornarice v Divuljah in ladjedelnico v Splitu.

Brž po prihodu v glavno mesto Dalmacije bo poveljnik skupine ladij obiskal izraelskega pooblaščenega ministra v Beogradu g. Ezu Jorana in tajnika poslanstva Ovi Lokerja, ki sta že prispela v Split. Delegacija izraelske vojne mornarice bo obiskala predsednika mestnega ljudskega odbora Iva Senjanoviča in načelnika JYM kontraadmiraleta Ljuba Truta, ki bosta vrnila obisk.

Izvoz bo treba še povečati

V prvem polletju je vrednost našega izvoza dosegla 31,4 milijarde din, to je za 5,7 milijarde več kakor lani

V začetku letošnjega leta je slabo kazalo, kar se tiče našega izvoza. Zlasti v prvih dveh mesecih je bil izvoz razmeroma majhen, kar je pripisati prehodnim težavam ob uveljavljanju novih gospodarskih predpisov. V januarju naš izvoz ni dosegel niti 5 milijard, v februarju pa je znašala vrednost uvoza komaj 3,5 milijarde din. Toda že v naslednjem mesecu se je položaj bistveno popravil, v maju pa je vrednost izvoza prvič dosegla 6 milijard din. Enak izvoz smo zabeležili tudi v juniju. Za ta mesec izkazuje naša statistika zunanje trgovine vrednost izvoza 6,14 milijarde din, to je za 1,8 milijarde din več kakor lani v juniju.

Z razmeroma znatnim izvozom v maju in juniju smo precej popravili našo izvozno bilanco za prvo polletje, ki izkazuje celotni izvoz v vrednosti 31,4 milijarde din, kar pomeni nasproti izvozu v prvem polletju lanskega leta povečanje za 5,7 milijarde din ali za 22 %. Navzlic temu pove-

čanju pa se bomo morali v drugem polletju še precej potruditi, da bomo do konca leta dosegli tisto vrednost izvoza, s katero računamo v družbenem planu za letošnje leto, namreč vrednost 74 milijard din, saj bomo morali v drugem polletju izvoziti za 42,6 milijard din blaga, kar pomeni povprečno 7 milijard din mesečno. Takšno povprečno vrednost lahko dosežemo, seveda ne brez naporov. Izkušnje nam povedo, da se naš izvoz vsako leto v drugem polletju precej poveča. Predvsem bomo morali še nadalje povečati naš izvoz industrijskih izdelkov, za kar smo zlasti letos ustvarili precej ugodne pogoje in možnosti.

Naša trgovinska bilanca s tujino se letos ugodneje razvija kakor zadnje leto. Hkrati s povečanjem izvoza za 22 % nam je uspelo zmanjšati uvoz v prvem letošnjem polletju za 19 %, kajti celotna vrednost našega uvoza je letos do konca junija znašala skupaj z uvozom na račun inozemske pomoči le 55,6 milijarde

dinarjev, to je za 12,7 milijarde dinarjev manj, kakor lani v prvem polletju. S tem pa se je uvozni presežek v primeri z lanskim prvim polletjem zmanjšal od 42,6 na 24,2 milijarde din.

Desetletnica bukoviške bitke

NIŠ, 25. julija. Organizacije ZB devetih okrajev se že dolgo pripravljajo na praznovanje desetletnice bukoviške bitke. Proslava bo 1. avgusta v Bukoviku, kjer so borci teh krajev v sestavi 23. divizije NOV do kraja potokili Nemce v eni največjih bitk na tem področju. Na dan proslave bodo v Bukoviku improvizirali bitko iz leta 1944, dne 1. avgusta dopoldne pa bodo svečano odkrili spomenik padlim borcem in voditeljem 23. divizije NOV.

Donava začela upadati

Beograd, 26. jul. (Tanjug). — Zvezna komisija za gospodarstvo poroča, da je Donava začela upadati od mađarske meje do Apatina, od Apatina do Novega Sada pa je narasla le za 2 do 5 cm. Pri Bogojevu je Donava danes dosegla najvišjo raven.

Nastpi vzdolž Donave so še vedno v dobrem stanju ter pod nenehnim nadzorstvom več tisoč kmetov, mešanov in pripadnikov JLA. Med Beždanom in Apatinom še vedno utrjujejo nasipe.

Kopalci so šele zdaj prišli na svoj račun

Po dolgotrajnem krmečljavem vremenu je zadnje dni vendarle pritisnila prava julijska vročina. Številni ljubljanski kopalci so zato dobro izkoristili nedeljski odih. V kopalcih »Ilirija« se je kar trlo ljudi, ki so se želeli ohladiti v prijetni kopeli. Še lepšo nedeljo so preživeli tisti, ki so že navsezgodaj odhajali na Savo in Soru. Nekaterim se je zelo pri ljubilo tudi kopalnice v Vevčah. V nedeljo popoldne so bile ljubljanske ulice skoraj prazne. Doma so ostali le tisti, ki iz tega ali onega razloga niso imeli toliko časa, da bi si privoščili izlet na Soru, v Iški Vintgar ali na savske bregove, na »Iliriji« pa se jim je zdelo pretesno. Ob takšnih vročih ljubljanskih dnevih, kot je bil v nedeljo, mnogi ljubljantani občutijo pomanjkanje primernih kopalnic v mestu. M. Z.

OB PRAZNIKU VSTAJE V BIH

Ko je zažarel plamen upora

Staja v Bosanski krajini se je začela z napadom na Drvar 27. junija 1941. V Vzhodni Bosni pa nekaj dni pozneje, 7. avgusta z napadom na ustaško vojašnico v Sekovičih. Ze prej je bilo v Vzhodni Bosni več manjših partizanskih akcij, toda z napadom in zavzetjem šekoviške vojašnice se je začela prava ljudska vstaja, ker je temu sledila široka akcija, ko so partizani zavzeli vse žandarmerijske postaje, potem pa tudi več okrajnih mest.

Sekovički so večja vas v Birču, Birač pa je v okraju Vlasenica. Vse to področje je hribovito in zelo revno. Njegovi prebivalci so že od nekdaj znani kot zelo bojeviti, saj so se često uprli agom in begom in iz njihovih vrst je prišlo mnogo hajdukov. Ko se je oblastni vojaški štab pri Oblastnem komiteju Partije v Tuzli preselil v Sekoviče, je začel takoj organizirati partizansko desetino. Ustasi so začeli sredi avgusta 1941 aretirati uradne prebivalce bližnjih vasi. Odnali so jih v šekoviško vojašnico. Uporniki so mislili, da jih bodo potem odgnali v Vlasenico. Zato je oblastni štab sklenil preprečiti njihovo nakano z zasedo, da bi aretirane kmete osvobodili. Desetine so čakale v zasedi vso noč med 3. in 4. avgustom in še naslednji dan, toda ustašev z aretiranci ni bilo od nikoder.

Tedaj je štab sklenil z zasedami napasti in zavzeti šekoviško vojašnico in osvoboditi aretirance, potem pa

začeti široko akcijo, da bi partizani zavzeli še sosednje žandarmerijske postaje in končno napadli in osvobodili okrajno mesto Vlasenico.

Za napad na vojašnico je pripravilo vodstvo podoben načrt. Okrog nje so razpostavili zasede. Vsaka je imela samo dve puški. Nekateri partizani so bili celo brez pušk. Napad naj bi se začel ob treh zjutraj. Pri Bjelesnici so porušili most in pustili na bregu zasedo, kolona pa je odrinila proti Sekovičem.

Napad na vojašnico se je začel natanko ob določenem času. Znak za začetek je bila bomba. Takoj potem je zadonela salva iz partizanskih pušk. Vnel se je boj, ki je trajal malone pet ur. Partizani so sovražnika večkrat pozvali, naj se vda, pa ni nič kazalo, da bi klonil. Vojašnico je bilo treba naskočiti. Štab je iskal prostovoljce. Hitro so se javili trije; eden je vrgel v vojašnico bombe, drugi pa polnil vrata s petrolejem. Tovaršji so prostovoljce šteli za neprestanim streljanjem po oknih. Kmalu je plamen objel vrata, v kleti vojašnice pa se je razpočila bomba. Toda ogenj na vratih je začel pojmati in nazadnje je ugasnil. Videti je bilo, da vrata ne bodo zgorela.

Napadalec so razmišljali, kako bi vojašnico zavzeli. Z naskokom nanjo so morali pohiteti. Štab je obvestil vse borce, naj se pripravijo na juriš. Navaliti so hoteli na vrata, da bi jih razbili in vdrli v vojašnico.

kmalu je zadonelo od vseh strani »hura«. Vrata so se razletela in napadalec so navdihli na vojašnico. Toda v njej ni bilo nobenega ustaša, niti aretiranca.

Šele čez nekaj minut se je oglasil eden izmed aretirancih kmetov. Bil je v gruči borcev. Povedal je, da so vsi aretiranci zjutraj, ko se je začel napad, pobegnili, ustaši pa so jo popihali, ko se je razpočila bomba. Kmalu pa je na bližnji njeni zasumelo v koruzi in že so začeli prihajati iz nje uporniki in drugi kmetje, ki so prihitieli od vseh strani. Vsak je gnal pred seboj ujetega ustaša. Poveljih so vse, kolikor jih je bilo v vojašnici, le enemu, ki je stal zjutraj na straži, se je posrečilo odnesti pte.

Potem ko so partizani zavzeli vojašnico, so priredili velik miting. Zbralo se je mnogo kmetov iz bližnjih vasi, ko so zasilili strelje iz uporniških pušk. Na mitingu je govoril politični komisar oblastnega štaba Cvjetin Mijatović-Majo. Takrat je prvič govoril v imenu Partije. Rekel je, da Partija vodi ta boj in govoril je o ciljih osvobodilne borbe. Kmetje so njegovim besedam navdušeno pritrjevali.

Po mitingu so ujetje ustaše sodili. Članj sodišča so bili napredni kmetje. Vse ujetje ustaše in žandarje so obsodili. Partizani so imeli v tem spopadu samo dva mrtva in enega laže ranjenega. To so bile prve uporniške žrtve. Potem so začeli vojaško organizirati uporniške vrste. Upornike so razdelili v desetine; za desetanje so določili tiste borce, ki so se odlikovali v napadu na vojašnico. Večino desetim so poslali proti Vlasenici, nekaj pa v druge kraje. Hkrati so iz Sekovičev na vse strani poslali kurirje z naročilom, naj ljudstvo prime za orožje. Vest o zavzetju šekoviške vojašnice pa se je razširila hitreje, kakor so prihajali uporniški kurirji, in ljudstvo je povsod segalo po orožju. Tako se je kmalu začela splošna vstaja.

Generalmajor Miloš Zekić

ODMEV ZADNJE SOVJETSKE NOTE ZAHODU

V Parizu še ni uradnih izjav

(Od stalnega dopisnika »Borbe«) Pariz, 26. julija. — Sovjetska nota zahodnim državam ni vzbudila v Parizu presenečenja. Predlog o sklicanju konferenca, ki bi se ukvarjala z evropskimi vprašanji, je bilo moč že slutiti, ko je Molotov v Zenevi po splošnem presenečenju sprico doseženega sporazuma v tem smislu nekaj namignil. Uradnega reagiranja na to sploh ni bilo. Predsednik Mendès-France se je umaknil z ekipo gospodarskih strokovnjakov v dvorec Marliu, kjer se je posvečal redakciji elaborata, v katerem predlaga skupščini nove gospodarske ukrepe, ki pridejo na dnevni red že prihodnji teden. Ker je bila nota poslana stremlje, je jasno, da bo prvo uradno reagiranje znano že, ko bodo med Parizom, Londonom in Washingtonom izmenjali mnenja glede skupnega stališča treh držav.

Ceprav nota samo diskretno namiguje na sporazum o Indokini, v Parizu menijo, da je hotela Sovjetska zveza brez odlaganja početi sadove ženevske konference. Če je bilo moč o Aziji doseči kompromisno ureditev, mar sporazum o evropskih vprašanjih ne bi bil možen? Preden se bo začela v francoskem parlamentu debata o EOS, naj bi ta pobuda nudila novo orožje nasprotnikom evropske vojske in tako torpedirala Mendès Franceove napore, da bi to stalno odlaganje vprašanje odstranil z dnevnega reda.

S sklepom o ustavitvi sovražnosti na indokitskem bojišču je odpadel eden zelo uspešnih in često uporabljenih argumentov nasprotnikov evropske vojske v francoski skupščini. Navadno so dosegli odgoditev debate s trditvijo, da bi evropska vojska z nemškimi sodelovanjem ogrožala kontinentalno ravnotežje, ker je Francija vojaško šibka, saj so njeni elitni vojaški kadri zaposleni na azijskem bojišču. Del nasprotnikov EOS je v skupščini po ženevskem sporazumu nevtraliziran ali »načrt«, kar je sovjetska nota očitno upoštevala.

Po tukajšnjem mnenju je cilj sovjetske note odgoditi ratifikacijo pakta o EOS, kar ultimativno zahteva Washington in kar pripravljajo Mendès France v obliki, sprejemljivi za večino. Mendès

France je obljubljal, da bo stopil pred skupščino s predlogom o ratifikaciji o EOS pred začetkom parlamentarnih počitnic. Ta njegova varianta o EOS se ne bi mnogo razlikovala od paktov, ki jih je podpisalo šest držav in ki so jih ratificirali njihovi parlamentari, razen francoskega in italijanskega. Tu menijo, da koncesije nasprotnikom EOS ne morejo biti znožnejše, ker bi jih morali odobriti ne le v skupščini, temveč tudi na sestanku šestih v Bruslju, in ker bi morale biti sprejemljive za vse francoske partnerje v sporni skupščini, kakor tudi za njihove zaveznike in pokrovitelje. Svoj načrt pakta o EOS na-

merava Mendès France predložiti skupščini v drugi polovici avgusta. Kakor se je Sovjetska zveza v Zenevi prepričala, da se novi francoski predsednik čvrsto drži obljubljenih rokov, je menda tudi njemu jasno, da se ne bo obotavljal, marveč da se bo tudi v drugih vprašanjih držal svojega kolektarja. Sovjetska nota, ki predlaga evropsko konferenco v enem prihodnjih mesecev, bi bila morala nakazati tudi perspektivno ureditev vprašanja obrambe Evrope na podlagi kolektivne varnosti nasproti EOS, katere ratifikacija ima zdaj mnogo več upanja, kakor kdajkoli, da jo bo francoska skupščina sprejela.

Bodo odgovor na sovjetsko noto pripravili v Parizu?

London, 26. julija (Tanjug). Predstavnik Velike Britanije, ZDA in Francije se bodo v treh do štirih dneh verjetno sestali v Parizu, kjer bodo obravnavali podrobnosti odgovora treh vlad na zadnjo noto Sovjetske zveze, ki predlaga razgovore o kolektivni varnosti v Evropi. Predstavnik britanskega zunanega ministrstva je poudaril, da se bodo tri vlade posvetovale najprej z ostalimi deželami — članicami atlant-

skega pakta, potem pa se z Zahodno Nemčijo in Avstrijo. Uradni britanski krogi še sedaj ne ocenjujejo sovjetske note. Splošno mnenje je, da sovjetskega poziva ne bodo sprejeli, čeprav SZ v svojem zadnjem predlogu ne omenja možnosti, da bi se pridružila atlantskemu paktu. Ostali predlogi sovjetske note so istovetni s tistimi, ki jih je sovjetska vlada poslala zahodnim državam letos konec marca.

OB HEADOVEM PRIHODU V KAIRO

Zaključna faza anglo-egiptovskih pogajani

Teško je reči, kakšno je upanje glede sporazuma

London, 26. julija (Tanjug). Kairski razgovori o anglo-egiptovskem sporu zaradi Suezja, ki so sledili kot sad washingtonskega sestanka Churchilla in Elsenhowerja, naj bi razčistili dvoje vprašanj: dogovore o nadaljnjem učinkovitem delu oporišča Suezja in njegove opreme ter pogoje, s katerimi bi angle-

ške čete imele pravico, da bi se znova vrnile v Suez. Prvo je v glavnem tehnično vprašanje in tu so že privolili v medsebojne koncesije. Angleži, ki bodo vsak sporazum z Egiptom občutili kot udarec po svoji veljavi, ker bodo morali umakniti svoje garnizije s tega področja, so mnogo bolj zainteresirani na tistem delu pogodbe, ki bi jim pustil možnost, da bi v primeru neogibne potrebe v prihodnosti znova zasedli Suez.

Teško je že zdaj reči, kakšno je upanje glede sporazuma. Konservativni »Daily Telegraph« piše, da je v Kairo odpotoval angleški vojni minister Head, kar dokazuje, da so prišla pogajanja v kritično in zaključno fazo. Časnik piše, da bodo zdaj pospešili bodi sporazum, bodi dokončni neuspeh razgovorov. »Daily Telegraph« meni, da je treba zadnjo besedo prepustiti parlamentu.

»Dejstvo, da bo na sporazumu, če bo dosežen, podpis vojnega ministra,« piše ta časnik, »ne more zmanjšati pomena polne parlamentarne debate, preden bo naša država prevzela obveznosti. Angleška ustava ne nalaga vladi, da bi morala zaprositi za privolitve parlamenta za sporazume s tujimi deželami.

— Z VSEH STRANI SVETA —

INDIJA

Komisija za Indokino

New Delhi, 26. julija (Tanjug). — V Delhiju pričakujejo, da bo prvi sestanek komisije za Indokino prve dni avgusta v Delhiju. Domnevajo, da bi bilo to v skladu s predlogom indijskega predstavnika na razgovorih s poljskim in kanadskim veleposlanikom.

Ladja »Romanija« v Bombayju

New Delhi, 26. jul. (Tanjug). — Jugoslovanska prekooceanska ladja »Romanija« je večeraj na poti na Daljni vzhod prispela v bombaysko pristanišče. »Romanija« je s tem odprla novo stalno zvezo jugoslovanske plovnice med Jadranom in Daljnim vzhodom. Ta pomembni dan v zgodovini jugoslovanskega brodarstva bo do jutri praznovani s proslavo. »Romanija« bo zatem odplula v daljnovzhodna pristanišča v Bombayju in vkracala novo blago in potnike.

ZDA

Še zmeraj 600 milijonov premalo hranjenih otrok

New York, 26. jul. (USIS). Mednarodni otroški sklad (UNICEF) poroča, da so več kot 36 milijonov otrok iz 58 dežel cepili proti tuberkulozi v času od 1951 do srede letošnjega leta. V poročilu je navedeno, da so bili doseženi pomembni uspehi pri nadzoru nad malarijo in tifusom ter v prehrani otrok, vendar pa je kljub temu na svetu še zmeraj 600 milijonov premalo hranjenih otrok.

VZHODNA NEMCIJA

Nov veleposlanik v vzhodnem Berlinu

Berlin, 26. julija. (AP) Je prispel v vzhodni Berlin Georgije Puškin, ki bo nadomestil Vladimira Semjonova na položaju veleposlanika in sovjetskega visokega komisarja v Vzhodni Nemčiji. Dolgoletni sovjetski strokovnjak za nemška vprašanja Vladimir Semjonov bo prevzel drugo službeno mesto.

Ču En Laj odpotoval v Varšavo

Berlin, 26. jul. (AFP). — Kitajski zunanji minister Ču En Laj je danes odpotoval z letalom iz Berlina v Varšavo. Spremljajo ga ostali člani kitajske delegacije v Zenevi.

EGIPT

Azharijeva izjava

Kairo, 26. jul. (Reuter). — Predsednik sodne vlade Ismail Azhari je danes izjavil, da bo njegova vlada zahtevala od OZN pomoč za boljše preskrbo z vodo v krajih, kjer ni dovolj vode. Razen tega je dejal, da bo do konca leta sodanska vojska dopolnjena. Azhari je na kratkem obisku v Egiptu.

ZAHODNA NEMCIJA

Nov ameriški poveljnik v Berlinu

Heidelberg, 26. jul. (AFP) Generalmajor George Hornen je bil imenovan za ameriškega poveljnika v Berlinu namesto generalmajorja Timbermana. General Timberman je bil premeščen v ZDA.

AVSTRALIJA

Nevarnost poplav na Madžarskem minila

Dunaj, 26. jul. (Reuter) Budimpeštanski radio je danes sporočil, da je nevarnost poplav na Madžarskem minila. Vihna Donave pri Budimpešti je sedaj 636 cm. Oprezniki morajo biti sedaj le na skrajnem jugu Madžarske pri Mohaču, kjer se Donava približuje jugoslovanski meji.

SPOPAD MED SOVJETSKEGA VOJAKOMA IN AVSTRISKO PATRULJO

Dunaj, 26. jul. (AFP). — Med večerajšnjim spopadom med dvema sovjets-

Dejavnost gospodarske sekcije stalnega tajništva balkanskega sporazuma

Člani nacionalnih sekcij Jugoslavije, Grčije in Turčije pri gospodarski sekciji stalnega tajništva balkanskega sporazuma odpotujejo 27. jul. na desetdnevni ogled važnejših industrijskih središč in posameznih podjetij na Hrvaškem in v Sloveniji. Ogledali si bodo delo tovarne »Rade Končar« v Zagrebu, tovarne vagonov v Slavonskem Brodu, tovarne »Litostroj« v Ljubljani, železarne na Jesenicah, tovarne avtomobilov v Mariboru in drugih.

Gospodarska sekcija stalnega tajništva balkanskega sporazuma je bila ustanovljena letos junija. Imela je že več sej, na katerih je obravnavala vprašanja, ki naj bodo pregled njene dejavnosti, da se razvije gospodarsko sodelovanje med tremi deželami.

Jugopres

Razgovori o nacionalizirani lastnini turških državljanzov v Jugoslaviji gredo h kraju

Beograd, 26. julija (Tanjug). Sef turške delegacije na razgovorih o turški nacionalizirani lastnini v Jugoslaviji g. Setar Iksel je nocjo izjavil sodelavcu Tanjuga, da upa, da bodo razgovori med Jugoslavijo in Turčijo o tem vprašanju kmalu uspešno zaključeni. Podobno izjavo je dal tudi šef jugoslovanske delegacije dr. Pavlič.



V smislu sporazuma o premirju v Indokini sta nasprotni poveljstva začeli že izmenjavati prv e ujetnike. Slika kaže izmenjavo prvih 100 vojni ujetnikov

Izvajanje sporazuma o premirju v Indokini

Danes se prično francoske čete severno od demarkacijske črte zbirati na področju Hanoja

Hanoj, 26. julija (AFP). Delegati obeh vojskujocih se strank, ki sodelujejo na konferenci v Trung Džiju, 40 km severno od Hanoja so večeraj zasedali ves dan

Seje angleške vlade

London, 26. julija (Tanjug). — Predsednik angleške vlade Winston Churchill je sklical tri zaporedne seje vlade. Prva je bila davi, druga bo jutri, tretja pa v sredo zjutraj. Morda bo sklical še četrto sejo sprico izredno važnih poslov, ki naj bi jih vlada opravila, preden odidejo narodni poslanci na počitnice.

V obveščenih krogih poudarjajo, da je dnevni red vseh sej preobremenjen z notranjimi in zunanjepolitičnimi vprašanji. Kot najvažnejše zunanjepolitično vprašanje je vlada baje že na današnji seji proučila novo sovjetsko noto, o kateri zdaj izmenjavajo mnenja med Veliko Britanijo, ZDA in Francijo. Danes so obravnavali tudi incident na Južnem kitajskem morju, kjer so kitajska letala sestrelila angleško potniško letalo.

Razen tega naj bi vlada proučila načrte o sklenitvi obrambnega pakta za jugovzhodno Azijo ter sprejela nekatere sklepe o bodočih pogajanjih o Sueškem prekopu, ki naj bi se kmalu začela z Egiptom.

in si prizadevali urediti vsa konkretna in pereča vprašanja v zvezi z izpraznitvijo cone severno in zahodno od Hanoja. To naj bi se zgodilo med 27. julijem, ko naj bi prenehale sovražnosti na bojiščih, in 11. avgustom, ko naj bi se francoske čete osredotočile v začasnem sektorju 15 km od Dumerosovega mostu pri Hanoju.

Delegati so obravnavali tudi vprašanje mešanih komisij, kakor jih določa sporazum o premirju v Indokini. Proučevali so tudi vprašanje števila predstavnikov obeh vojskujocih se strank, ki bodo sodelovali v teh komisijah.



General Deltem je sporazum o premirju v Indokini podpisal za vojsko Francoske unije



Za Vietmin je sporazum o premirju podpisal general Ta Kvang Bu

PO SOVJETSKE NOTI O EVROPSKI KONFERENCI

V Moskvi odstavili Ženevo z dnevnega reda

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

Moskva, 26. julija. Moskovski dnevnik so samo dva dni posvečali veliko pozornost sadovom ženevske konference. Večeraj pa so z objavo note Sovjetske zveze zahodnim državam vprašanja Indokine in Azije popolnoma potisnili v ozadje. Hitreje, kakor bi človek mislil, so evropska vprašanja, med njimi vprašanje evropske kolektivne varnosti, stopila v ospredje.

»Pravda« na pr. a komentira noto, na nobenem mestu v uvod-

niku pa ne omenja ženevske konference, niti njenih sklepov. Z brzino, ki je presenetila tudi najbolj pripravljene opazovalce, je znova sprožila razširjen in do podrobnosti proučen predlog o kolektivni varnosti v Evropi, ki so ga tukajšnji časniki takoj po berlinski konferenci rade volje povzeli kot najvažnejše evropsko vprašanje.

Pravda je prepričana, da je predlog Sovjetske zveze najboljši način, da bi v Evropi odstranili konflikte, spore in nerazumevanja, vtem ko vse ostale oblike evropskega sodelovanja krijejo v sebi nevarnosti. Kar se tiče Nemčije, »Pravda« meni, da bi, če bi sprejeli sovjetski predlog, lahko prišli do »neutrálne Nemčije« in hkrati do likvidacije »ognjišča nove nevarnosti v srečevrope«.

Avstrijskega vprašanja niso posebej pojasnili — o njem govorijo samo kot o vprašanju, katerega ureditev bi bila olajšana, če bi dosegli »splošni evropski sporazum«. Pač pa so koncesije predstavnikom evropskih dežel na predlaganem sestanku občutno povečali. Evropske dežele bi lahko ne le pojasnile svoje stališče nasproti sovjetskemu predlogu, marveč celo nastopile z lastnimi predlogi o vzpostavitvi sistema kolektivne varnosti v Evropi.

Razvoju gospodarskega sodelovanja, temu novemu momentu, vključenemu v berlinski predlog o splošnem evropskem sporazumu, je današnja »Pravda« posvetila nekaj vrstic. Časnik poudarja, da je sovjetski predlog izpopolnjen z važnim odstavkom o gospodarskem sodelovanju dežel, članic evropskega sistema kolektivne varnosti. »Pravda« piše, da računajo s tem, da bi de-

žele, ki bi se vključile v »splošno evropsko skupnost« obvezno storile ukrepe za razvoj trgovine in drugih gospodarskih stikov.

Te dokaj skope informacije o važnem vprašanju so moskovski časniki večeraj izpopolnili z brzojavko zunanjega ministra Finske Kekonena, v kateri se zahvaljuje Molotovu za »gostoljubnost« tudi med svojim bivanjem v Moskvi, ko je bil podpisan sovjetsko-finski trgovinski sporazum. Finski zunanji minister je rekel, da je ta trgovinski sporazum »nov dokaz uspešnega sodelovanja« med obema deželama.

Hkrati so moskovski časniki objavili še eno informacijo, ki posega v kočljiva vprašanja trgovinskih stikov med evropskimi deželami. Gre namreč za sovjetsko-danske trgovinske stike, ki so se po dobrem mesecu bivanja danske trgovinske delegacije v Moskvi nepričakovano poslabšali. Danski zunanji minister Hansen je izjavil sovjetskemu poslaniku v Kopenhagenu, da so danski delegaciji postavili »politične pogoje«, ki jih »danska vlada ne more sprejeti. Sodeč po tolmachenju sovjetskega poslanika na Danskem, ki ga je objavil moskovski tisk, pa gre nasprotno za poskuse Danske, da bi »vprašanje trgovine spremenila v politično vprašanje.«

Spor je nastal v zvezi z zahtevami sovjetske delegacije, naj v trgovinski seznam vključijo dve ladijski cisterni, ki bi ju na račun vlade Sovjetske zveze zgradili na Danskem. Danska delegacija je v to zahtevo prvotno privolila, pozneje pa jo je odklonila, češ da je »to vprašanje povezano z razvojem mednarodnih dogodkov«. Tako so sovjetski časniki istega dne, ko so objavili želje sovjetske vlade glede razširitve predloga o evropskem sistemu kolektivne varnosti in gospodarskih klavznih, nepričakovano zabeležili tudi značilen spor, ki dokazuje vso težino in ozadje tega vprašanja.

G. Culić

Nočne brzojavke

NOČNE BRZOJAVKE

LONDON — Zunanji minister Eden je izjavil večeraj popoldne v Spodnjem domu, da bodo sovjetsko noto pregledali »z največjo pozornostjo«. Pripomnil je, da se bo angleška vlada posvetovala z ZDA, Francijo in vsemi prijateljskimi deželami, zlasti pa z deželami atlantskega pakta glede odgovora na noto. Glede incidenta nad Hainanom, kjer so sestrelili angleško potniško letalo, je Eden izrekel priznanje vlade ameriškim vojaškim letalom, ki so pomagala pri iskanju moštva in potnikov tega letala.

PARIZ — Predsednik francoske vlade Mendès-France je večeraj sprejel veleposlanika ZDA v Parizu Dillona. Oba državnika sta obravnavala razna vprašanja, med drugim tudi sovjetsko noto.

WASHINGTON — Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je izjavil, da se je sestanek med sovjetskim veleposlanikom Zarubinom in ministrom Dullesom nanašal na eno all dve vprašanji manjšega pomena.

DUNAJ — V dunajskih krogih mislijo, da bodo velesile odgovorile na avstrijsko verbalno noto z dne 22. julija v bližnjih dneh, najpozneje pa sredi avgusta. Avstrijska vlada je v svoji noti sprožila vprašanje možnosti novih razgovorov veseli o olajšanju okupacijskega režima v deželi.

ZENEVA — Na večerajšnji plenarni seji Ekonomsko-socialnega sveta je bila zaključena razprava o finanstranju nerazvitih dežel.

PARIZ — Dobro obveščeni krogi pravijo, da bo francoska vlada, ko bodo zaključili evakuacijo Hanoja in drugih con v Indokini, poslala svojega uradnega predstavnika k vietnamski vladi. Pričakujejo, da bo tudi vietnamska vlada poslala svojega predstavnika v Pariz.

LONDON — Bivši laburistični podtajnik v zunanjem ministrstvu Ernest Davies je v Spodnjem domu obdržal Španijo, da zlorablja britansko aktivno izstrovo orožja v Španijo, ker prodaja železo Egiptu.

NEW DELHI — Indijski ministri predsednik Nehru je večeraj postal s sestanka političnega komiteja indijske stranke Kongresa poziv Združenim narodom, naj sprejmejo Kitajskim za člana te organizacije.

WASHINGTON — Južnokorejski predsednik Sing Ma-ri je prispel sinoč v Washington. Na vojaškem letališču sta ga sprejela ministri Dulles in Wilson.

Trgovinski razgovori v Trstu

Trst, 26. julija (Tanjug). Jugoslovanska gospodarska delegacija, ki je prišla v Trst na razgovore o razširitvi gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in cono A STO, je davi obiskala anglo-ameriško vojaško upravo, popoldne pa je že bila prva seja te gospodarske konference. Podrobnosti o razgovorih še niso znane.

LESA NIMAMO TOLIKO da bi ga lahko zapravljali

Priljubljanje drv iz mehkega lesa je prepovedano

Ze na velikem posvetovanju o gospodarstvu z lesom, ki je bilo letos januarja v Celju, so predstavniki našega lesnega gospodarstva v interesu racionalnejšega gospodarjenja z lesom postavili vrsto zahtev, ki se nanašajo na varčevanje z mehkim lesom. Te zahteve so postale nujne, kajti preskrba z mehkim lesom je glede na omejitve sečnje postala precej kritična. Da se razpoložljivi mehki les čim racionalneje izkoristi za tehnične namene, je Ljudska skupščina LR Slovenije nedavno sprejela zakon o omejitvi pre-

lave lesa iglavcev, ki velja od 8. julija. Po tem zakonu je prepovedano žaganje hlodovine iglavcev pod srednjim premerom 22 cm in tesanje tramov iz okroglega lesa iglavcev v gozdu in zunaj gozda (ob kakršnih pogojih bo dovoljeno tesanje tramov za potrebe kmetijskih gospodarstev, bo še predpisal Izvršni svet LRS).

Med kmečkim prebivalstvom pa je še malo znana določba tega zakona, po kateri se sme v drva predelati samo tak les iglavcev, ki ga ni mogoče uporabiti za tehnične in druge namene. Ta določba je bila nujno potrebna, kajti z razpoložljivim mehkim lesom ponekod še razpisno gospodarimo. Mnogo mehkega lesa, ki se da uporabiti n. pr. za jamski les ali celulozni les, marsikje v Sloveniji še predelujejo v drva in ga pokurijo. To se opaža zlasti v področjih, kjer je malo bukovic. Tako trošijo kmetje za drva bukov ali jelkov les predvsem v širši ljubljanski okolici in posebno na po' čju med Kranjem in Kamnikom, pa tudi v Prekmurju. Nekatera podjetja za promet s kurivom so že pred uveljavitvijo tega zakona v navedene kraje do-

važala kmetom drva v zamenjavo za mehki les, ki bi ga sicer ti kmetje pokurili. Samo podjetje »Kurivo« v Ljubljani je letos na ta način rešilo pred ognjem 4.000 m³ jamskega lesa in ga oddalo rudnikom. V bodoče pa bo treba še več takega lesa zjeti z zamenjavo, od katere ima precej koristi tudi kmet, ki dobi v zamenjavo les večje kurilne vrednosti.

Prepoved uporabe mehkega lesa za drva se bo dosledno izvajala povsod tam, kjer si kmet s prodajo ali zamenjavo nadomesti mehki les s trdimi drvmi. Izvršni svet bo po omenjenem zakonu z uredbo dovolil izdelavo drv iz mehkega lesa za potrebe kmetijskih gospodarstev le tam, kjer zaradi prometnih ali drugih težav zamenjava mehkega lesa za trda drva ni mogoča. Opozorjamo še, da se po zakonu kaznuje z denarno kaznijo 10.000 din ali z zapornim 30 dni, tisti, ki v nasprotju z določbami tega zakona predeluje les iglavcev oziroma pripravljajo drva iz takega mehkega lesa, ki ga očitno lahko uporabimo za tehnične ali druge industrijske namene. F. S.

NAJBOLJ MNOŽIČNA PROPAGANDNA AKCIJA V NAŠEM KMETIJSTVU

Za sodoben način obdelovanja zemlje

Novi Sad, julija
Po obvestilih Pokrajinskega zavoda za kmetijske raziskave v Novem Sadu smo začeli v naši

državi uporabljati nov način propagiranja in uveljavljanja sodobnih ukrepov v kmetijstvu. V tej doslej najbolj množični akciji te



Ponekod je žetev že skoraj končana, drugje pa se je komaj začela

barjenjem je prevzel zavod v Osijeku, ki je uporabljal za to 100 parcel. Omenjene znanstvene raziskovalne ustanove so v svoji akciji povezane prek ustreznih republiških ustanov z agronomi v okrajih in na objektih, kjer opravljajo ogleda, dalje s semenskimi podjetji, organi ljudske oblasti itd. Agronomi zbirajo kmete na mestu ogleda in jim pojasnjujejo kakovost selekcioniranih vrst, pomen in tehniko uporabe naprednih ukrepov, hkrati pa organizirajo z njimi razprave. Na podlagi teh ogledov bo semenskim podjetjem olajšan nakup dobrih semen, ker bodo vedela, kje in na katerega kmeta naj se obrnejo. Ljudski odbori pa bodo imeli tudi solidno podlago za uveljavljanje kmetijske politike na svojem področju.

Kmetovalci v vseh krajih naše države, kjer so bili ogledi, so se zanje zelo zanimali. Nekateri okrajji, pa tudi mnoga kmetijska posvetstva si prizadevajo, da bi sami organizirali take akcije. Na Hrvaškem so brezplačno dali izbrano seme in umetna gnojila tudi mnogim naprednim zasebnim kmetom. V tej propagandi je predvideno tudi posredovanje posebnih napotkov o naprednem poljedelstvu.

Pokazalne ogleda je v gmotnem oziru zagotovilo Tajništvo za gospodarstvo Zveznega sveta. Pristojne oblasti računajo, da bodo znanstvene raziskovalne ustanove s takšnimi akcijami navezale stike s kmeti, kar bo nedvomno koristno za nadaljnje delo za pospeševanje kmetijske proizvodnje.

A. V.

Na Rabu nad 1.200 gostov

Z motorno ladjo »Vladimir Nazor« je priplo prejšnji teden na Rab 980 domatih in tujih letovljarjev. Vseh letovljarjev je zdaj na Rabu nad 1.200, od teh tujecev 420. Vsi hoteli so polni, tako da za zdaj novih naročil ne sprejemajo. Na letošnji sezono je bil Rab pripravljav hotele, kakor lani. Hotel »Beograd« so povsem preuredili. Kmetijska zadruga v Barbatu pa je lepo uredila svoj hotel z depandansami. V Barbatu je zdaj prostora za kakih 180 gostov, penzion pa stane 450 do 480 din. Pred začetkom sezone je bilo gostov malo. Zaradi slabega vremena je kakih 20 skupin Švicarjev in Angležev odpovedalo prihod. Precej turistov stanuje v šotorih. Trenutno jih je kakih 110. Dnevni penzion stane v šotorih 480 din.

PROBLEMI ZOBOZDRAVSTVENE SLUŽBE NA ZDRAVLJENJE ZOB je treba čakati tudi po večmesecev

Ustanovitev dentistične šole je nujen ukrep za izboljšanje stanja v zobozdravstvu

Ceprav je bilo pred vojno pri nas veliko manj javnih zobnih ambulant, kot jih je danes, je v zobozdravstvu kljub razširjeni mreži oziroma postaji spričo širših pravic zavarovalcev čutili občutno pomanjkanje kadrov v vsej zobozdravstveni službi. — Po vojni so bile ustanovljene zobne ambulante v vseh večjih krajih Slovenije, tako da pride ena zobna ambulanta oziroma postaja na okrog 10.000 prebivalcev. Če upoštevamo, da ima mnogo ambulant po več ordinacij, se to razmerje izboljša, tako da pride na eno zobno ordinacijo približno 7000 prebivalcev. Občutno izboljšanje bi bilo moč doseči že pri sedanjih kapacitetah ordinacijskih stolov z namestitvijo okrog 400 zobozdravstvenih terapevtov v obstoječih ambulantah, seveda, če bi bile le-te pravilno razporejene po republiki in izpolnjevane s potrebno opremo ter instrumentarjem.

Posebna komisija Zavoda za socialno varovanje LRS, ki je pregledovala zdravstveno službo, je ugotovila, da so zobotehnični laboratoriji še na slabšem, saj jih je v Sloveniji komaj 63 in še ti so zelo pomanjkljivo opremljeni. Z izpolnitvijo opreme bi tudi v zobotehničnih la-

boratorijih lahko namestili kakih 200 zobotehnikov, kar bi povzročilo, da zavarovalci ne bi bilo treba mesece in mesece čakati na izvršitev tehničnih del kot so proteze, mostički in podobno.

ZOBOZDRAVSTVENE KADRE JE TREBA USMERJATI NA OKRAJE

V ambulantni službi je nameščenih 35 zobozdravnikov, 179 dentistov in 152 zobotehnikov, medtem ko so v privatnih ordinacijah en zobozdravnik, 32 dentistov in 8 zobotehnikov. Potemtakem pride na enega zobozdravnika v Sloveniji okrog 6000, na enega zobotehnika pa celo 9000 prebivalcev. Glede dajanja zobozdravniške pomoči smo torej daleč pod povprečjem naprednejših držav, kar je pripisati predvsem pomanjkanju zobozdravstvene kadra, delno pa tudi pojavu, da se kvalificirani kadri držijo le večjih mest. Tako je n. pr. v Ljubljani razmeroma dovolj zobozdravstvena osebja, medtem ko na znanstveni in terapevtski področji v Primorskem in Trbovlje, razumni niti enega zobozdravnika. Razumljivo je, da pri sedanjem pomanjkanju zobozdravstvene kadra razmestitve ni mogoče prepustiti stihiji, ker bodo pri prosti izbiri večja mesta sešamo, še bolj privilegirana. Statistika kaže, da pride v večjih mestih danes en terapevt na 2000 do 2500 prebivalcev, medtem ko pride v Prekmurju en terapevt na 18.000 prebivalcev, na Primorskem na 8000 do 16.000, na Dolenskem na 13.000 in v Mariboru-okolici ter Postojni celo na 50.000 prebivalcev. Okrajji hočejo od pomoči temu pomanjkanju s stipendiranjem tistega kadra, ki ga zaradi pomanjkanja ne morejo dobiti z razpisi. Odziv pa je slab, ker se pogodbenjke ne neradi odločijo za oddaljene kraje.

POTREBE SO NAREKOVALE USTANOVITEV DENTISTIČNE ŠOLE

Po podatkih Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS potrebujejo okrajji poleg sedanjega števila zobozdravstvene kadra v prihodnjih štirih letih še 65 stomatologov, 229 dentistov in 340 zobotehnikov, nakar bi prišlo okrog 3000 prebivalcev na enega terapevta in enega zobotehnika. Navedeno stanje pa bi bilo, kakor trdijo na stomatološki fakulteti in Zobotehnični srednji šoli, moč doseči s prirastkom šole leta 1963. Z novoustanovljeno dentistično šolo bi lahko dosegli to stanje že leta 1961, če upoštevamo, da bo le-ta dala od leta 1958 dalje po 30 dentistov na leto. Glede ustanovitve dentistične šole se je pri nas izkristaliziralo dvoje različnih mnenj. Stomatološka fakul-

teta nasprotuje ustanovitvi take šole, ker meni, da je delo terapevta tako povezano z medicinskim delom, da je potreben medicinski študij, ki ne sme biti krajši od pet let. Predlagali pa so deljen fakultetni študij, tako da bi zaradi pomanjkanja zobozdravstvene kadra slušatelji že po tri in pol letih odšli na službovanje in bi študij nadaljevali po nekaj letih. Drugo mnenje se opira na čedalje večje potrebe in kritično stanje v zobozdravstveni službi, upoštevajoč, da se bo kroz zavarovalcev z namenirano vključitvijo obrtnikov in kmetov še občutno razširil. Vsi ti razlogi so bržkone napotili Svet za zdravstvo k odločitvi, da se ustanovi začasna eno oziroma dvoletna dentistična šola, v katero bo sprejeto na izpolnjevanje 25 do 30 starejših zobotehnikov, hkrati pa se ustanovi tudi stalna dentistična šola, ki ne sme trajati manj kot tri in ne več kot štiri leta. N. Z.

vrste v Jugoslaviji so se začeli pokazalni ogledi, da se ugotovi, katere vrste kmetijskih kultur in kateri agrotehnični ukrepi ustrezajo temu ali onemu zemljišču, področju ali kraju. Tako je najširšemu krogu kmetovalcev omogočeno, da se na mestu pripravi o učinkovitosti te ali one vrste kultur ali sodobnega obdelovanja zemlje.

Akcija se je delno začela že lani jeseni, ko so bili prvi ogledi z ozimno pšenico, kombinirani z gnojenjem. Tedaj so prikazovali več selekcioniranih vrst, ki so jih sejal vzporedno z vrstami, udomaćenimi na določenem področju. Letos spomladi so napravili poskuse s hibridno in sortno koruzo, hkrati pa so proučili kolobarjenje.

Poskuse s pšenico vodi za vso državo Pokrajinski zavod za znanstvene kmetijske raziskave v Novem Sadu in delajo jih na 500 parcelah. Zavod v Zemun Polju organizira približno 900 ogledov s koruzo. Ogleda s kolo-

IZ LJUBLJANE

Gostilne bodo reorganizirali

Na svojem zadnjem zasедanju je Mestni ljudski odbor Ljubljane potrdil tudi decentralizacijo nekaterih gostinskih podjetij, in sicer tistih, katerih delovni kolektivji so sami predlagali ocepitve njihovega obrata iz sestava dosedanjega gostinskega podjetja. Glede na to, da se gostinska podjetja in samostojna gostišča ustanavljajo po predpisih, ki veljajo za gospodarska podjetja, je moral sklep o ocepitvi in osamosvojitvi potrditi Mestni ljudski odbor, kar se je glede vseh predlogov tudi zgodilo. Tako je iz gostinskega podjetja »Slavija« izločena gostilna pod Rožnikom, ki jo lo delovni kolektiv upravljal sam. Prav tako je bila iz sestava podjetja »Sestica« izločena gostilna »Podutik«, ki jo postala manjše gostišče s kolektivnim upravljanjem. Gostilna Istra se je prav tako osamosvojila, enako tudi gostilna Erlice, ki ne bo več v sklopu gostilne Cinkole. Iz gostinskega podjetja »Krim« se je osamosvojila gostilna »Dolenec«, ki jo bo delovni kolektiv upravljal sam. Prav tako je bila iz podjetja kavarna Bežigrad izločen bife Šibenik, »Opera klet« pa bo poslovala kot samostojno gostišče. Tudi gostilna »Triglav« se je ocepila od podjetja Majolika; iz dosedanjega podjetja Glince pa sta bili osnovani dve samostojni gostišči, gostilna Glince in gostilna Križiče. Prav tako je bil iz gostinskega podjetja Grajska restavracija izločen bife pod Gradom, ki bo postal samostojno gostišče.

gostinskega podjetja Zelena jama še vedno ostali štirje obrati kot gostišča v sestavi podjetja, ker nimajo pogojev za osamosvojitve (pomanjkanje klet, prostorov za pisarno). Prav tako bo gostinsko podjetje Belokranje še nadalje imelo dva obrata, Dolenski hram in Pri Amerikancu. Gostinsko podjetje Bežigradski hram bo še vedno imelo dve poslovni mesti, prav tako gostinsko podjetje Lovca. Planinka, Podgora in še nekatera druga.

S 1. avgustom bodo uklenjeni vsi gostinski obrati, ki so doslej bili v socialističnem zakupu. Večinoma bodo ti gostinski obrati kot manjša gostišča izročena kolektivom v upravljanje, nekaj pa jih bo postal zasebnih gostin. Doslej je bilo v Ljubljani pet zasebnih gostin, od katerih bodo štiri še nadalje ostale take, kajti nova uredba dopuša na periferiji mesta tudi gostilne v privatnem sektorju. Zato se bo število privatnih gostin celo še povečalo. Vendar pa predstavljajo pri dosedanjih zakupnih gostin poseben problem prostori, Kuhinja, klet, včas. pa tudi drugi prostori, so neposredno povezani s stanovanjem dosedanjega zakupnika. Razen tega so navadno v hiši, ki je tudi last za-

kupnika. Ker je skoraj povsod nemogoče izvesti ločitev gostinskih in stanovanjskih prostorov, bodo skoraj dosedanje zakupnike sprejeli v službo kot uslužbence novoosnovanega gostinskega obrata.

Nova uredba pozna tudi upravljanje gostinskega podjetja po kolektivni samem. Povsod tam, kjer ni pogojev za volitev organov delavskega upravljanja, tam torej, kjer ima sicer samostojen gostinski obrat manj kot 6 ljudi, bodo v bodoče kolektivni sami upravljali svoje podjetje. Tak primer bo v Ljubljani pri grajski restavraciji, gostilni Podutik, Triglav, Dolenc, gostilni pod Rožnikom in še v nekaterih drugih primerih.

Poseben problem predstavlja na področju Ljubljane reorganizacija gostinstva v Polju, kjer je bilo doslej 21 gostinskih obratov združenih v enem samem podjetju. Zaradi oddaljenosti in manjšega prometa nekaterih gostinskih obratov ni bilo mogoče izvesti popolne decentralizacije. Predlog za reorganizacijo predvideva ukinitve dveh obratov. Pet obratov bi se spremenilo v privatne gostilne. Vsi ostali gostinski obrati pa bi bili organizirani v treh gostinskih podjetjih, ki bi imela 13 gostišč v sestavi podjetja. R.

Cene povrtnine in sadja padajo

Pregled cen žil v Sloveniji v prejšnjem tednu

Sredi julija so bili vsi trgi v večjih potročnih središčih Slovenije dobro založeni predvsem s povrtnino, katere cene so zaradi večje ponudbe precej popustile. To velja zlasti za krompir, paradiznik in čebulo. Novi krompir je bil najcenejši v Mariboru in Gorici, kjer so ga prodajali po 18 din kilogram. Najdražji je bil v Kočevju (26 din) in Celju (25 din). Zelo različne so bile cene čebule. Čerprav je povsod cena padla (v Kranju celo za 10 din v enem tednu). V Gorici so prodajali kilogram čebule po 32 din, v Ptuj celotno po 25 din, nasprotno pa je bila cena na Jesenicah še vedno 48 din v Kočevju pa 50 din; v Ljubljani, Mariboru, Postojni pa so jo prodajali po 36 din kg. Tudi paradiznik je imel precej različne cene, ki so se gibale od 38 do 62 din. Najdražji je bil na Jesenicah, najcenejši pa v Gorici. V Ljubljani so ga prodajali po 50 din kilogram, v Celju po 60, v Postojni pa po 45 din kg. Stroški fizič je bil v Ljubljani povprečno po 50 din kg, torej za 6 din cenejši kot praktični točen. Cenejši je bil samo v Ptujju in Gorici. Povsod drugod so ga prodajali dražje, v Novem mestu po 55, na Jesenicah in v Kranju po 58

Nasprotno veliki ponudbi povrtnin pa je bilo skoraj v vseh večjih krajih naše republike čutili pomanjkanje do brega sadja, zlasti še, ker je marelice letos na trgu na splošno malo, breskve so še precej drage, češnje pa je bilo prav tako malo. V vseh krajih Slovenije je bilo opaziti tudi daljno pomanjkanje krompirja in koruznih izdelkov, tako da so je cena koruze dvignila. V ostalih krajih države pa je cena koruze padla in dosegla v Zrenjaninu že 15 din za kg.

Morda ne bo odveč omeniti še nekaj cen iz drugih mest v državi. Novi krompir je bil v Beogradu še v prvem tednu julija po 14 din kg, na Raki po 22, v Skoplju po 15, v Bijeljini po 10 din kg. Pač pa je bil paradiznik povsod dražji. V Beogradu so ga prodajali po 70 din kg, v Sarajevu celo po 100, v Titogradu po 180 din kg. Spet obratno je bil stroški fizič znatno cenejši po drugih predelih države kot pa v Sloveniji. V Sabcu je bil celo po 10 din kg, v Skoplju po 20 din, v Titogradu po 30 din kg. Znatno nižje so v drugih predelih države tudi cene mesa. V Beogradu je goveje meso po 190 din kg, v Sarajevu pa 200, v Skoplju 180, v Titogradu po 170. B.

Prikaz našega turizma na celovškem velesjmu

Na celovškem velesjmu, ki bo odprt 5. avgusta in bo trajal do srede istega meseca, bo letos drugič po vojni sodelovala tudi Turistična zveza Slovenije. Nje se bo pridružila tudi Turistična zveza Hrvatske z letaki in razstavo fotografij iz Dalmacije. V okviru paviljona, ki ga bo uredila Slovenija, bo imel poseben prostor tudi naš turizem, ki bo z letaki, prospekti, prikazovanjem diapozitivov in barvnih filmov opozarjal na lepote naše ožje domovine, s posebnim poudarkom na privlačnosti, ki se zanje zanimajo avstrijski turisti. Barvni filmi bodo prikazovali lepote naših alpskih krajev, obmorskih letovišč in značilnosti kraških pojavov.

Naši razstavljalci na celovškem velesjmu bodo priredili tudi tako imenovani jugoslovanski dan, v okviru katerega bo več predavanj in filmskih predstav s področja turizma. Letos bodo imeli naši turistični razstavniki prostori tudi posebnega informatorja, ki bo gostom pojasnjeval posamezne razstavne predmete.

Poskusna voznja ladje »Mura«

Na poskusni vožnji nove ladje »Mura« se je pokazalo, da je motor »Aran 78«, izdelan v reški tovarni »Torpedo«, zelo dober. Ladja je vozila 10 in pol milje na uro.

Kdo bo sklepal najemne pogodbe

Na zadnjem zasédanju Mestnega ljudskega odbora Ljubljane sta oba zbora sprejela tudi odlok o pogojih za sklepanje stanovanjskih pogodb. Ker je ta odlok eden najvažnejših, zlasti ker določa, kdo bo lahko sklenil stanovanjsko pogodbo, ob javljamo na željo naših bralcev nekaj podrobnosti tega odloka.

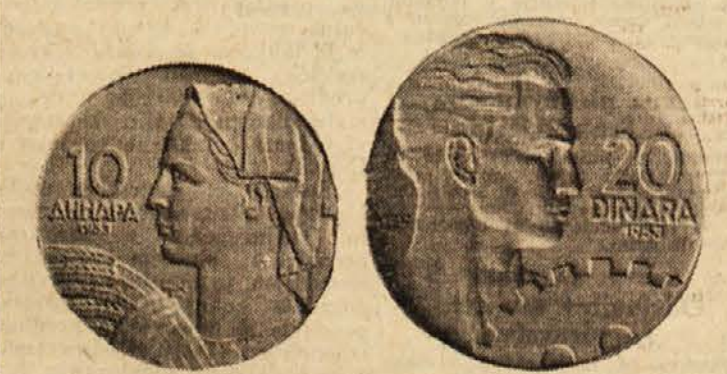
Kdo bo torej sklepal stanovanjske pogodbe? V hišah, ki so vključene v družbeno upravljanje, bodo sklepal pogodbe za stanovanja hišni sveti, v hišah, ki so ostale v upravi zasebnih lastnikov, pa ti sami. Druga pogodbena stranka bodo najemniki in sostanovalci, nikakor pa ne podnajemniki. Kakšna je razlika med njimi, pove že ime. Sostanovalci so tisti, ki jim je bil z odločbo stanovanjskega urada nakazan del nekega premalo zasedenega stanovanja. Podnajemniki pa imajo v podnajemu le eno sobo. Drugi člen odloka točno določa, kdo ne bo mogel skleniti stanovanjske pogodbe. Osebe, ki nimajo v Ljubljani stalnega bivališča in osebe, ki s staro najemno pogodbo ali drugimi listinami ne bodo mogle dokazati pravice do določenega stanovanja, ne bodo mogle skleniti stanovanjske pogodbe. Razen tega določa odlok še druge omejitve. Tako bo mogoče za družinsko stanovanje skleniti stanovanjsko pogodbo le z najemnikom in sostanovalci, ki imajo družino. Samska oseba bo lahko sklenila stanovanjsko pogodbo le za samsko sobo, za sobo v sklopu družinskega stanovanja pa le podnajemno pogodbo. Samo izjemoma bo lahko samska oseba sklenila stanovanjsko pogodbo za enosobno stanovanje, če ji je iz zdravstvenih ali starostnih razlogov potrebno lastno gospodinjstvo. Pri tem je omeniti, da se kot družina smatrata tudi zakonca brez otrok ali sorodniki, ki žive v skupnem gospodinjstvu. Nikakor pa ne bo mogoče skleniti stanovanjske pogodbe z osebami, ki živijo v divjem zakonu.

Novi odlok pozna stalno in začasno najemno pogodbo. Stalna pogodba je tista, ki daje uživalcu stanovanja polno pravico do stanovanja in vso zaščito. Takega uživalca iz stanovanja ni mogoče preseliti, razen v primerih pravomočne sodne odločbe, da še

to le v primerih, ki jih Uredba o upravljanju stanovanjskih hiš točno določa. Začasne stanovanjske pogodbe pa bodo sklepal najemniki in sostanovalci, katerim so stanovanja pravomočno odpovedana, odnosno odvzeta, vendar še stanujejo v njih, ker jim stanovanjski urad še ni mogel preskrbeti drugih stanovanjskih prostorov. Prav tako bodo sklenili samo začasne stanovanjske pogodbe delavci in uslužbenici, ki stanujejo v hišah, ki so jih zgradile gospodarske organizacije, ustanove in uradi, pa delavci in uslužbenici na dan sklepanja pogodb ne bodo več v delovnem razmerju s temi ustanovami. Vendar pa samo, če delovno razmerje ni prenehalo po krivdi ali volji delavcev odu. uslužbencev.

Stanovanjske pogodbe se bodo sklepane na posebnih obrazcih pismeno, za tiste, ki pogodbe ne bodo hoteli skleniti, pa določa odlok tudi denarno kazen v višini do 5000 din. Morda ne bo odveč omeniti, da bo pri vseh tistih hišah, za katere je še sporno, ali bodo vključene v stanovanjsko skupnost, sklepal stanovanjsko pogodbo hišni lastnik.

NOVI KOVANCI ZA 10 IN 20 DINARJEV



Kakor smo že poročali, bomo letos dobili kovance po 10 in 20 dinarjev. Na sliki vidimo, kakšni bodo ti kovanci (seveda bo njihova velikost manjša, kakor je na sliki).

Osemdeset let dela in uspehov hrvatske planinske organizacije

Planinsko društvo v Zagrebu je bilo ustanovljeno med prvimi v Evropi — Plodno znanstveno in raziskovalno delo hrvatskih planincev

Ideja planinstva in alpinizma je že v prvih začetkih razvoja zajela tudi jugoslovanske narode. Ne polnih 15 let po ustanovitvi prvega planinskega društva na svetu — Alpine Club Anglije (leta 1857), so se zdržali domačini v Bohinj — naši klasični delci planinstva — in dali prve zarodke naši močni vseljidski planinski organizaciji. Kot enajsto samostojno planinsko društvo je bilo leta 1874 vpisano v svetovni planinski koledar Hrvatsko planinarsko društvo, ki je bilo ustanovljeno v Zagrebu po zaslugi prof. dr. J. Frischaufa. Njegovo idejo sta oživitvorila Bude Budisavljević in dr. Pilar.

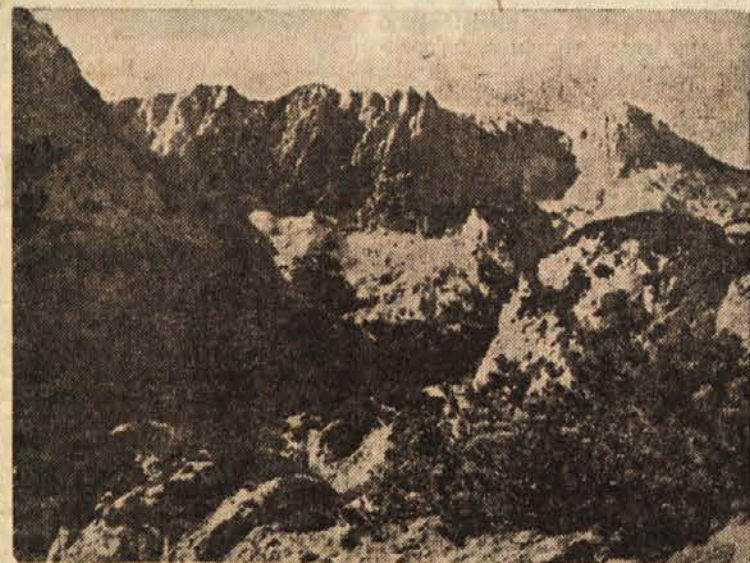
Prva planinska organizacija na slovenskem jugu — na Balkanu — je bila ustanovljena s smotrom, spoznavati domačo zemljo in prirodno, krepiti narodno zavest tlačenega, zatiranega in izkoriščanega naroda ter večati moralne in fizične vrline naroda. Spočetka je bilo delo naporno. Spričo mnogih nasprotnikov, ki so hromili in zavirali delo organizacije, je bilo treba prestopiti in premostiti nešteto težav. Vztrajno prizadevanje pa je kmalu rodilo zaželene uspehe pri ureditvi postavljenih nalog. Ko je bilo leta 1893, torej dvajset let pozneje, ustanovljeno tudi samostojno slovensko planinsko društvo, je planinska organizacija na slovenskem jugu začela dobivati močnejše korenine in je ideja planinstva zajela velik del delovnih in revolucionarnih ljudi. Seme, ki je bilo vrženo o globoke brazde, je rodilo stoteri sad. Leta 1895 je začel izhajati Planinski vestnik in leta 1898 Hrvatski planinar, ki sta bila zvesta spremljevalca svojih planinskih organizacij. Oba sta ideološko in strokovno usmerjala delo planinstva pri nas in na Hrvaškem ter istočasno na Balkanu.

Lani, ko smo praznovali 60-letnico slovenskega planinstva, smo imeli priložnost ugotoviti velik vzgojni pomen, ki ga je imelo slovensko planinstvo na naš narod in na njegovo nacionalno in socialno prebujenje. Prav tako nalogo je med svojim narodom opravljalo tudi hrvaško planinstvo. Delo hrvaškega planinstva je bilo v marsičem celo težje, ker se je morala hrvaška planinska organizacija v začetku boriti še z mnogo hušimi težavami kot pri nas na Slovenskem.

Hrvaški planinci so imeli ogromno polje in možnosti vsestranskega uveljavljanja. Delovali so na prirodoslovnem, geološkem, geografskem, etnografskem in mnogih drugih znanstvenih področjih in odkrivali bogastva tamkajšnjega planinskega sveta, ki se razprostira od prekrasnega Hrvatskega Zagorja in Primorja, kršne Like, Gorskega Kotara preko Snežnika, Risnjaka do močvirne Učke. Raziskovali so kamenine in pojave Velebita in dalmatinskega krasa do veličastnih gora Bosne in Hercegovine, kjer kipe v nebo vrhovi Prenja, Veleža in Čvrsnice. Med hrvaškimi planinci najdemo vrsto odličnih znanstvenikov svetovnega imena. Literarna zapuščina, ki so jo dali narodu hrvaški planinci-znanstveniki, je daleko bogatejša od naše slovenske.

Po osvoboditvi so bili prav tako zabeleženi veliki in pomembni uspehi. Leta 1948 je bil ustanovljen Hrvatski planinarski savez, ki združuje ogromno šte-

vilo nad vse delovnih planinskih društev. Planinska ideja je v novih družbenih pogojih zajela na



Pogorje Velebita

S SESTANKA ODBORA LIGAŠKIH KLUBOV

Proti centralizmu v nogometu

Predstavniki »Crvene zvezde« in »Partizana« so obvestili športni tisk o sklepu nedavne konference, ki so se je udeležili člani uprav nogometnih klubov »Crvene zvezde«, »Partizana«, »Vojvodine«, »BSK«, »Radničkega«, »Spartaka«, »Proleters«, »Železničarja« in »Zagrebca«. Glavni sklep konference je bil, da so pravice odbora ligaških klubov zaradi centralizma v našem nogometnem športu omejene na minimum. Na konferenci so poudarili tudi zahtevo po spremembi načina nagrajevanja nogometašev.

»Gre za čisto načelna vprašanja in ker smo prepričani, da imamo prav, želimo, da jih javnost ve in da o njih razpravljajo,« je rekel v začetku predsednik »Crvene zvezde« Draža Marković.

Decentralizacija je nujno potrebna »Nevezdržna so načela, na katerih zdej stoji naša Zveza,« so poudarili

posamezni govorniki na tem sestanku. »In sicer zaradi centralizma, s katerim so vse pravice v rokah upravnega odbora. Zaradi takšne prakse je omrtvičena pobuda uprav klubov in njihov pomen je zožen — morda je nekoliko grobo rečeno — na obravnavanje drobnih administrativnih poslov.«

Po mnenju predstavnika »Crvene zvezde« in »Partizana« se je upravni odbor Zveze doslej spuščal v najmanjše podrobnosti, namesto da bi dal okvirna načela, po katerih bi delali. Tako se je zgodilo na primer, ko je šlo za dogovor o tekmah v tujini. Razen tega so na konferenci poudarjali, da se z odborom ligaških klubov niso posvetovali, ko so odločali o tako važnih stvareh, kakor je sprememba sistema nagrajevanja — (pravzaprav so se s tem odborom posvetovali naknadno) Spričo vsega tega predstavniki klubov menijo, da je decentralizacija klubov nujno potrebna in zahtevajo:

- 1. razširitev pristojnosti odbora ligaških klubov ali pa da mu vsaj vrhovno tiste funkcije, ki jih je ta odbor že imel;
- 2. da bosta predsednik in še en član odbora ligaških klubov člana upravnega odbora Nogometne zveze Jugoslavije in
- 3. da glede na vlogo in pomen ligaških klubov po en njihov predstavnik sodeluje na skupščinah Zveze kot polnopraven delegat.

TRETJI MEDREPUBLIŠKI ZLET PLANINCEV

130.000 planincev v društvih

Fužine, 25. jul. V Fužinah so slovensko otvorili tretji medrepubliški zlet planincev, ki je povezan s proslavo 80-letnice planinstva na Hrvaškem. Med drugimi so se otvoritve udeležili organizacijski sekretar CK ZK Hrvatske Zvonko Brkić, general Kosta Nagy, podpredsednik Sabora Hrvatske Karlo Mrazović, predsednik Republiškega sveta Sabora Hrvatske Zlatan Srećak, član Izvršnega sveta Sabora Ivica Gredič, Milka Spiljak in Milutin Baltić ter predstavniki ljudske oblasti in političnih organizacij iz okraja Delnice. Prispejala sta tudi predsednik planinske organizacije Zahodne Nemčije dr. Heitzel in predstavnik planinske zveze Grčije Flvos Janecov.

Zlet sta tudi pozdravila predstavstvo zveze Hrvatske Vječeslav Holjevac. V govoru o pomenu 80-letnice planinstva je predsednik Planinske zveze Jugoslavije Rade Kušić dejal, da je pri nas v planinskih društvih vključenih 130.000 članov in da le-ta

postajajo čedalje važnejši činitelji v družbeni vzgoji. V osvobodni vojni smo iz te organizacije dobili več narodnih herojev in tisoče hrabrih borcev. Največji uspeh našega planinstva po osvoboditvi je v tem, da je zdej v njegovih vrstah zbranih več delavcev in mladine. V imenu Izvršnega sveta Sabora CK ZK Hrvatske in SZDL Hrvatske je zlet pozdravil organizacijski sekretar CK ZKH Zvonko Brkić. Dejal je, da se je planinstvo pri nas močno razmahnilo in da je to sad prizadevanja in pomoči ljudske oblasti.

Zlet sta tudi pozdravila predstavnika planinskih organizacij Grčije in Zahodne Nemčije, kakor tudi predstavniki republiških planinskih zvez. Tretji medrepubliški zlet bo 27. julija na Fužinah in na Planku. Medtem bodo imeli več športnih prireditev na jezeru Bajer pri Fužinah, priredili pa bodo tudi številne izlete na okoliške gore Hrvatske in Slovenije.

Medtem pa je šel lastnik v konkurz in avto so vključili v konkurzno maso.

»Saj to ni nič hudega,« sem dejal. »Saj imamo opraviti samo z zavarovalnico.«
»Tudi midva sva tako mislila,« je dejal Lenz suho. »Avto pa ni zavarovan.«
»Preklete! Ali je to res, Otto?«
Köster je prikimal. »Sele danes sem to zvedel.«
»In temu bratcu smo stregli ko bolniške sestre ter se še pretepali za njegovo podrtijo,« je zagodrnjal Lenz. »Zdej se utegne zgoditi, da se bomo za štiri tisoč mark obrisali pod nosom.«
»Kdo bi mogel kaj takšnega slutiti!« sem dejal.
Lenz se je zasmejal. »To je pa že preneumno!«
»Našo terjatev sem prijavil upravitelju konkurzne mase. Bojim pa se, da iz nje ne bo moč kaj prida dobiti.«
»Zgodilo se bo, da bomo morali našo delavnico zapreti,« je rekel Gottfried. »Tudi davčni urad že sitnari zastran davkov.«
»Morda,« je pritrdil Köster.
Lenz je vstal. »Ravnodušnost in mirna kri krasita v težavnih položajih vojaka.« Stopil je k omari in prinesel konjak.
»Pri konjaku imamo lahko celo junaško kri,« sem dejal. »Ce se ne motim, je to naša zadnja dobra steklenica.«
»Junaška kri, fant,« ga je poučil Lenz, »je za hude čase. Mi pa živimo v obupnih časih. Tedaj je edino spodobno stališče humor.« Zvrnil je svojo čašo. »Tako, zdej pa zajaham našo staro Rosinanto in spravim skupaj nekaj drobiža.«
Odšel je čez temno dvorišče in se odpeljal s taksijem. S Köstrom sva še nekaj časa sedela. »Smola, Otto,« sem dejal. »Zadnje čase imam vražjo smolo.«

KOLESARSKA DIRKA »PO HRVATSKI IN SLOVENIJI«

Jugoslovansko moštvo še vodi

»Rumeno majico« je prevzel nizozemski tekmovalac Van der Weyden

Opatija, 26. julija. — Nizozemec Van der Weyden je bil najboljši tekmovalac v drugi etapi kolesarske dirke »Po Hrvatski in Sloveniji«. Progo od Reke do Crikvenice in nazaj do Opatije, dolgo 90 km, je prevozil v času 2:29.01. S to zmago je Van der Weyden prevzel vodstvo v splošni razvrstitvi ter »rumeno majico« od Luksemburžana Bolzana. Jugoslovansko moštvo je z izvrstno vožnjo tudi v tej etapi povečalo razliko pred ostalimi tekmovalci in sedaj zanesljivo vodi.

Razvrstitev posameznikov po drugi etapi: Van der Weyden (N) 8:02:51, Bolzan (L) 8:04:08, Petrovič (J) 8:05:47, Durlacher (S) 8:51:33, Chidini (I) 8:06:30. Druga etapa kolesarske dirke »Po Hrvatski in Sloveniji« je bila razdeljena v dve poletaji. V prvi poletaji od Reke do Crikvenice (36 km) so vsi tekmovalci startali posamezno v predstihu dveh minut. Prvi je startal zadnji tekmovalac, včerajšnje prve etape Avstrijec Katzensteiner, kot zadnji pa Luksemburžan Bolzan. Zmagolavec na tej poletaji je bil Nizozemec Van der Weyden, ki je prevozil 36 km v času 1, 01:23, ostali tekmovalci pa so se razvrstili takole: Chidini (I) 1, 02:09, Petrovič (J) 1, 02:25,

Van der Weyden je bil najboljši tekmovalac v drugi etapi kolesarske dirke »Po Hrvatski in Sloveniji«. Progo od Reke do Crikvenice in nazaj do Opatije, dolgo 90 km, je prevozil v času 2:29.01. S to zmago je Van der Weyden prevzel vodstvo v splošni razvrstitvi in da bo Luksemburžan obdržal rumeno majico. Toda zgodilo se je drugače. Takoj po startu v Crikvenici je imel Bolzan defekt. Spričo tega je zaostal in ni utegnil več dohiteti ostalih tekmovalcev, ki so vozili s povprečno hitrostjo 40 km, na uro.

Varga (J) 1, 02:45, Bolzan (L) 1, 03:17, Durlacher 1, 03:40. BELGIJEC SLEVAERT ZMAGOVALEC DRUGE POLETAJE V drugi poletaji od Crikvenice do Opatije (54 km) so vsi tekmovalci skupno startali. Pričakovali so spričo krakosti te poletaje, da nemara ne bo prišlo do sprememb v splošni razvrstitvi in da bo Luksemburžan obdržal rumeno majico. Toda zgodilo se je drugače. Takoj po startu v Crikvenici je imel Bolzan defekt. Spričo tega je zaostal in ni utegnil več dohiteti ostalih tekmovalcev, ki so vozili s povprečno hitrostjo 40 km, na uro.

KOMENTAR K BALKANSKIM ATLETSKIM IGRAM

Popoln uspeh

Deset novih balkanskih in več nacionalnih rekordov — Naši atleti zmagali v 15 od 21 disciplin

Sinoči so bile na stadionu JLA zaključene XIII. balkanske igre. Po dva dni trajajočih tekmah in napetih tekmah v več ko 20 atletskih disciplinah je bil razglasjen tekmovalce, ekipa Jugoslavije, ki je dosegla 187 točk. Druga je Grčija s 116, tretja je Turčija s 111 točkami.

Igre so se razvijale v dostojnem boju in prijaznem prijateljskem športniškem duhu. Dokažnja izenačenost tekmovalcev v posameznih disciplinah je nudila gledalcem napete prizore. V dveh dneh so tekmovalci

dosegli deset novih balkanskih rekordov. Novi rekorderji Balkana so postali: Lorger, Ottenheimer, Štrifot, Šegedin, Milovanović in Mihalič (vsaj Jugoslavija), Rubaniš (Grčija), Kočak (Turčija) ter štafeti 4 x 100 m Jugoslavija in 4 x 400 m Grčija. Razen tega je bilo doseženo več novih nacionalnih rekordov. Med njimi sta po veljavi najboljša Kočakov rezultat na 800 m 1:51,3 in Mihaličev rekord na 10.000 m — 29:37,5. Tem rezultatom moramo prišteti še odlični Lorgerjev čas na 110 m z ovirami — 14,5.

Zmaga Jugoslavije je zelo priložljiva. Naši atleti so dosegli prva mesta v 15 od vseh 21 disciplin, po nekod pa so slavili tudi dvojne zmage. Grčija se je žele s priboritvijo prvega mesta v zadnji disciplini plaširati pred Turčijo. Na splošno lahko rečemo, da so dosegle igre popoln uspeh. Sodeč po vzdušju na njih, bojih, rezultatih in organizaciji jih lahko prištevamo med velika tekmovalca.

Atletski miting v Litiji

V počastitev Dneva vstaje so mariljivi litijski atleti priredili društveni miting, katerega se je udeležilo 25 tekmovalcev. Na mitingu so bili doseženi dobri rezultati. Med mladinci so bili najboljši Grilova, Kržan, Kavčič, Jug in Škobrnje. Nekaj najboljših rezultatov: moški (člani in mladinci): višina — Kavčič 160 cm, — daljina — Ponešek 595, — troskok: Kralj 11,51 100 m: Ponešek in Kralj oba 11,5; — 200 m: Kržan 25,8, — 400 metrov: Ponešek 57,7, — 800 m: — Kukovica 2:31,0 — krogla: Tomažič 10,97, — koplje: Vozel 58,52, Mladinič: višina: Gril 115, daljina: Gril 431.

PO SAHOVSKEM DVOBOJU ITALIJA : JUGOSLAVIJA

Naši »olimpijci« v izvrstni formi

Sahovska reprezentanca Jugoslavije je odigrala v Siruonu (Severna Italija) dvokrožni meč na 12 šahovskih protih reprezentanci Italije in dosegla prepričljivo zmago 16:2 v 7. Prvotino je bilo določeno, da bo tekmovalje na 10 šahovnic. Ker pa so prišli Jugoslovanci z dvema rezervama, je bilo tekmovalje na željo Italijanov razširjeno še za dva para igralcev.

Prvi meč je naša ekipa dobila s pičlim rezultatom 7:5, drugi pa je prinesel prepričljivo zmago 9:3.5. Vtem ko so prvi dan tekmovalja trije naši mojstri izgubili partijo, drugi dan niso doživeli nobenega poraza. Obe partiji so dobili Gligorić proti Paoliju, Federer proti Stalidju. Matanović proti Giustolisu, dr. Nedeljković proti Norchi in Udovič protiv Primaveri, Pire je remiziral oboje partiji s Castaldim, dr. Trifunović s Sabadom, Rabar z Nestlerjem, Milić na s Porocco. Po eno partijo so dobili in izgubili Djurašević s Elecerom in Nikolao z Romljen. Med našimi mojstri so je najslabše odrezal Janošević, ki je proti mladincu Scafaraju prvo partijo izgubil, drugo pa remiziral. Pri tem pa je treba upoštevati, da je bil Janošević utrujen po turnirju v San Benedetto, kjer je delil drugo tretjo nagrado.

Naša olimpijska ekipa, ki je igrala proti Italijanom na prvih šestih šahovnicah, je dokazala, da je v izvrstni formi. Ta ekipa šestih je dosegla proti Italijanom rezultat 9:3. Ostalih šest naših mojstrov, ki so igrali na sedmi do dvajseti šahovnici, je dosegla rezultat 7:5:4:5. Uspeh »olimpijcev« vzbuja upanje, da bo naša reprezentanca septembra na turnirju narodov na Holandskem igrala dobro Dvokrožni meč z Italijo je bil za našo ekipo dober trening. Skoda, da se že pred olimpijado niso mogli pomeriti z zelo močno reprezentanco Zahodne Nemčije.

»Navdila sem se, da mislim samo toliko, kolikor je nujno potrebno,« je odgovoril Köster. »To je še zmeraj dovolj. Kako je bilo tam gor?«

»Da ni te bolezn, pravi raj. Sneg in sonce.«
Dvignil je glavo. »Sneg in sonce. To zveni nekam neverjetno, a?«
Pogledal me je. »Kakšne načrte imaš za nočjo?«
Skomizgnil sem z rameni. »Najprej odnesem kovček domov.«
»Jaz pa imam še opravke, dobro uro se pomudim z njimi. Ali prideš potem v bar?«
»Vsekakor,« sem odgovoril. »Kaj pa naj bi sicer počel?«

Sel sem na železniko postajo po kovček in ga odnesel domov. Odprl sem vrata kar se da tiho, ker me ni prav nič vesellilo govoriti s komurkoli. Posrečilo se mi je priti v sobo, ne da bi me gospa Zalewska dobila v roke. Nekaj časa sem sedel v svoji sobi. Na mizi so ležala pisma in časniki. Pisma so bile same tiskovine. Nikogar nisem imel, da bi mi pisal. Zdej bom imel nekoga, sem pomislil.

Cez nekaj časa sem vstal, se umil in preoblekel. Kovčka nisem izpraznil; hotel sem prihraniti to delo za pozneje, ko bi se vrnil iz bara. Tudi v Patino sobo nisem stopil, čeprav sem vedel, da ni v njej nikogar. Tiho sem se splazil po hodniku in si globoko oddahnil, ko sem bil zunaj.

Odšel sem v kavarno International, da bi nekaj prigriznil. Natakar Alojz me je pozdravil na pragu. »Tudi vi spet enkrat pri nas?«

»Da,« sem odgovoril. »Naposled se človek zmeraj spet povrne.«

TRIFE

E. M. REMARQUE

tovariši

ROMAN 135

Spustila sva se z neslišnim dvigalom v pritličje in sedla k mizici v veži. Cez nekaj časa je prišla Helga Guttmannova s svojimi prijateljci. Prisedli so k nama. Helga Guttmannova je bila razburjena in nekam preveč razposajena, jaz pa sem bil vesel, da je prišla in da je Pat že imela nekaj znancev. Zmeraj je težko prebiti prvi dan.

22

Cez teden dni sem se odpeljal nazaj. Z železniške postaje sem odšel naravnost v delavnico. Bil je večer, ko sem prispel, deževalo je še zmeraj in zdelo se mi je, da je minilo že leto dni, odkar sem se odpeljal s Pat.

Köster in Lenz sta sedela v pisarni. »Prihajaš o pravem času,« je dejal Gottfried.

»Kaj se je pa zgodilo?« sem vprašal.
»Pusti ga, naj najprej vstopi,« je rekel Köster.
Prisedel sem k njima. »Kako se počuti Pat?« je vprašal Otto.
»Dobro. Kolikor je to pač možno. Toda povejta mi, kaj se je zgodilo tu.«
Slo je za podrtijo. Avto smo bili popravili in pred štirinajstimi dnevi odpeljali lastniku. Včeraj je šel Köster po denar.

DNEVNE NOVICE

Afriški balet Ketta Fodeba bo na zaključku turneje po Jugoslaviji nastopil 4. avgusta ob 21 uri v Unioni. Skupina uživa evropski sloves. »Crni čarovniki« bodo peli, plesali in igrali svoje črnske melodije in običaje. Vstopnice bodo na razpolago od jutri dalje v Filharmoniji. Rezervirane vstopnice dvignite do petka.

Sveže morske ribe danes v ribarnici, na trgu v Šiški in v prodajalni »Pod lipo« na Rimski cesti.

Upravni odbor Zavoda za rehabilitacijo invalidov Zdravilišča Laško razpisuje mesto medicinske sestre za samostojno delo v ambulanti zavoda. Starost od 30-35 let. Hrana in stanovanje v zavodu. Nastop službe 1. ali 15. avgusta 1954. — Upravni odbor.

PRED NOLJI zaščitite svoje obleke z znanim sredstvom MOTOX. — Kmeti na zaščitno znamko MOTOX! Parize na zaščitno znamko MOTOX!

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna:

Torek, dne 27. jul, 1954: lekarna Tabors, Trg Revolucije 3.

KINO

PARTIZAN: Ameriški film: »Oženil sem čarovnico«.

UDARNIK: Avstrijski film: »Dvojčka«.

POBREZJE: Belgijski film: »Banket hobotnic«.

STUDENCI: Ameriški barvni film: »Riška kraljica«.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za torek, 27. julija

Poročila ob 5.05, 6.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (pester glasbeni spored), vmes ob 5.30-5.40 jutranja telovadba — 6.30-6.35 Radijski koledar in prireditve dneva — 7.00 Pregled tiska — 7.05 Jutranji orkestralni spored (Beethoven, Mendelssohn, Berlioz) — 7.30 Za gospodnje — 7.35 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 8.10 Slovenske narodne pesmi — 8.30 Celibanom — dober dan! — 8.45 do 9.00 Zabavna glasba — 12.00 20 minut z velikimi godci — 12.20 Kmetijski nasveti — 12.30 Opoldanski koncert (W. A. Mozart: Simfonija v C-duru) — 13.15 Zabavna glasba, vmes objave — 13.30 Melodije za razvedrilo — 14.30 Iz znanosti in tehnike — 14.40 Slovenske narodne pesmi poje zbor KZD »Jože Hermanček«, dirigent Janez Komar (prenos iz Maribora) — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.30 Železi ste — poslušajte! — 16.00 Utrinki iz literature — Rodoljub

Čolakovič: Čez Igman (ob Daevu vstaje LRIH in BIH) — 16.15 Promenadni koncert (Borodin, Puccini, Grieg, R. Strauss) — 17.10 V plesnem ritmu — 18.00 Sportni tednik — 18.30 Naši operni solisti pojo arije iz repertoarja preteklega sezona — 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame in objave — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Slovenske narodne pesmi poje vokalni oktet, vmes igra polke in valčke Vaski kvintet — 20.30 Tedenski notranjepolitični pregled — 20.40 Mali koncert lahke glasbe — 21.00 Literarna oddaja: Francesco Petrarca (ob 650-letnici rojstva) — 21.30 Solistična glasba mojstrov predklasične — 22.15 Reportaža s tretje etape kolesarske dirke »Po Sloveniji in Hrvatski« — 22.30 Plesna in zabavna glasba — 23.00-24.00 Nočni simfonični koncert (na srednjih valovih 202.1 in 212.4 m in na UKW 90.1 MHz): M. Bravničar: Simfonija in Re — De Falla: Noči v španskih vrtovih — 23.00-24.00 Oddaja za tujino (na valu 327.1 m — prenos iz Zagreba).

DROBNI OGLASI

OPREMLJENO SOBŌ v mestu Celju išče miren samski računovodja. Oseba, katera mu najde sobo, dobi 2.000 dinarjev nagrade. Sporočila pošljite na podružnico lista Celje.

POSTAVLJACA za kegljaški klub potrebuje Krim. Zaposlitev od 16 do 23. Zglaste se pri Planica-sport, Ljubljana, Likozarjeva 10, od 8-14. Breskvar.

JOPICO temno rjavo, izgubljeno dne 26. 7. 1954 od Kidričeve ulice do mesarskih stojnic na trgu, naj jo pošteni najditelj vrne proti nagradi v upravo lista. 1333

ENOSOBNO SONČNO STANOVANJE, v bližini magistrata z manjšo kuhinjo, primerno za upokojence, zamenjam za večje kjer koli v Ljubljani. Ponudbe poslati pod »Zamenjava« v oglasni odd. »Ljudske pravice-Borbe«. 2327

Umrlj so v Ljubljani

Prašnikar Marija, gospodinja. Pogreb bo danes, v torek, ob 14.30 na Zalah.

Kravogel Pavla, gospodinja. Pogreb bo danes, v torek, ob 15. uri na Zalah.

Božič Terezija, upokojenka. Pogreb bo danes, v torek, ob 15.30 na Zalah.

Plestenjak Marjan, sin kovača. — Pogreb bo danes, v torek, ob 16. uri na Zalah.

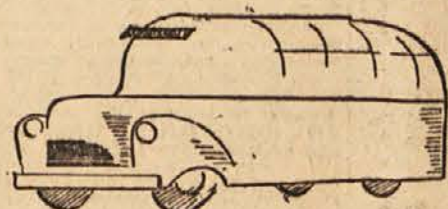
Antiperonosopna služba

Poročilo za 24. in 25. julija 1954

Srednje dnevne temperature so se gibale med 16,7° C v Podlehniku in 25,7° C v Vipolžah; relativna vlaga med 68% v Vipolžah in 83% v Krškem. Padavin ni bilo.

Napoved: V okolici Podgradja in Ajdovščine se bo peronospora ponovno pojavila v noči od 28. na 29. julij. V vseh ostalih vinorodnih okoliših Slovenije pa bo ponoven izbruh peronospore nekaj dni po prvem dežju. Datume pojavov bomo objavili pozneje. Opozorjamo vinogradnike, naj pripravijo vse potrebno za škropljenje, da bodo lahko pravočasno poskrpili vse vinograde.

Uprava hidrometeorološke službe Kmet. raziskovalni in kontrolni zavod



Avtobusna zveza CELJE-LOGARSKA DOLINA

Od 31. t. m. dalje vozi avtobus

v Logarsko dolino redno vsako soboto ob 15. uri izpred avtobusne postaje v Celju ter se vrača iz Logarske doline (Planinski dom) vsako nedeljo ob 16.45, s prihodom v Celje ob 19.30. Zveza na vlake proti Ljubljani, Zagrebu in Mariboru. Za vožnjo velja znižana tedenska vozna cena.

Avtobusni promet Celje

KINO »SLOGA«

Angleški film

»ZLATA MRZLICA«

Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Ob 10 uri matineja istega filma. Prodaja vstopnic za matinejo od 9-10, za popoldanske predstave pa od 14. ure dalje.



KINO »KOMUNA«: Finski film »Olimpiada«, brez tednika. Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »SOCA«: Francoski film »Fanfan Tulipan«. Tednik. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 18 dalje. — Danes zadnjikrat!

LETNI KINO »TABOR«: Franc. film »Fanfan Tulipan«. Tednik. Predstave ob 20.30.

LETNI KINO JLA: Mehški film »La Malquerida«. Tednik. Predstave ob 20.30.

LETNI KINO »BEZIGRAD«: Ameriški film »Zongler«. Tednik. Predstave ob 20.30. Danes zadnjikrat! Prodaja vstopnic v vseh treh letnih kinematografih uro pred pričetkom predstave.

KINO »TRIGLAV«: Angleški film »Mreža« in tednik. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic ob 17. ure dalje.

KINO »ŠIŠKA«: Francoski film »Clovek mojega življenja« in tednik. Predstave ob 16., 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

LJUDSKA UNIVERZA SINDIKATA

DOZ, Miklošičeva c. 19, predvaja film: »Kaj smo se borili?« (I. del: »Deli in vladaj«) in predfilm. — Znanstveni dokumentarni filmovi, ki prikazujejo vso zgodovino druge svetovne vojne. Nadaljevanja filma sledijo. Predstavi ob 18 in 20. Vstopnice od 15 dalje.

JESENICE »RADIO«: Ameriški barvni film »Trobente in bobni«. Predstavi ob 18 in 20.

»PLAYZ«: Ameriški film »Oženil sem se s čarovnico«. Predstava ob 20. uri.

LETNI KINO »SVOBODA«: Italijanski film »Pod soncem Rima«. Predstava ob 20.30.

CELJE »UNION«: Angleški film »Kapitanov raj«. Predstavi ob 18, 20.

»DOM«: Ameriški film »Rdeči znak hrabrosti«. Predstava ob 18.15.

LETNI KINO: Ameriški film »Rdeči znak hrabrosti«. Predst. ob 20.15.

KRANJ »PARTIZAN«: Mehški film »Rio Escondido«. Predst. ob 20.30.

Za shrambo koles poskrbljeno! »STORŽICE«: Ameriški barvni film »Ivanhoe«. Predstave ob 16, 18 in 20. — Zadnjikrat!

KINO »UNION«

Ameriški barvni film

»Rdeče nebo nad Montano«

Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.



DELOVNI KOLEKTIV

GOZDNE SEMENARNE IN DREVESNICE - Menges

ČESTITA VSEM OBČANOM OB PRAZNOVANJU 800-LETNICE OBSTOJA, Z ŽELJO ZA ČIM HITREJSIM RAZVOJEM IN NAPREDKOM V BODOČNOSTI!



Delovni kolektiv

Gostinskega podjetja Menges

čestita svojim cenjenim gostom, kakor tudi ostalim občanom k občinskemu prazniku in 800-letnici obstoja Menges!

Če se hočete okrepčati z dobro kapljico in okusno hrano, pridite k nam. — Postrežba hitra in solidna! — Cene nizke!

UPRAVNI ODBOR OKRAJNEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA V KRANJU razpisuje

mesto zdravnika splošne prakse v železnikih za sektorsko ambulanto železniki

Nastop takoj. Prošnje je treba poslati na gornji naslov z navedbo dosedanje prakse. — Pogoji: dokončani staž. — Stanovanje preskrbljeno.

Plača po uredbi in dopolnilna plača po pravilniku OZD Kranj.

Na podlagi sklepa seje Ljudskega odbora mestne občine Ravne na Koroškem

je prešla v likvidacijo MESTNA SLAŠČIČARNA - RAVNE NA KOROSKEM

Vsi upniki se pozivajo, da v roku 30 dni po objavi tega oglasa prijavijo svoje zahtevke likvidacijski komisiji, dolžniki pa naj v istem času poravnajo svoje dolgeve.

Po tem roku bomo smatrali knjigovodstveno stanje za pravilno, proti dolžnikom pa bomo podvzeli ustrezajoče ukrepe.

KAMNOLOMI POZOR!

NA ZALOGI IMAMO PRECEJŠNJE KOLIČINE 6-OGLATEGA IN 8-OGLATEGA JEKLA ZA OBDELAVO KAMNA in SPECIALNEGA AMERIŠKEGA JEKLA, 4-OGLATEGA 25,4 mm, za punciranje

PO ZELO UGODNIH CENAH!

Dobavljamo takoj iz skladišč v Zemunu in Zagrebu

PODJETJE ZA UVOZ IN IZVOZ KOVINSKIH IN TEHNIČNIH PROIZVODOV

TEHNOPROMET

BEOGRAD — NUŠIČEVA ULICA 6
Brzjavci: Tehnopromet Telefonska centrala 29-111 do 115

KEMIČNA INDUSTRIJA »ZORKA« — ŠABAC
RAZPISUJE

licitacija

dne 20. avgusta 1954 ob 10. uri v prostorih podjetja v Šabcu s pomočjo pisemnih ponudb

ZA GRADNJO NASLEDNJIH OBJEKTOV:

1. HIŠICA ZA VISOKO NAPETOST, predračunska vsota 1.695.441 din,
2. POSLOPJE ZA ODTAJANJE, predračunska vsota 12.614.220 din,
3. HLADILNIK KISLINE, predračunska vsota 29.823.035 din,
4. SKLADIŠČE ZA MATERIAL, predračunska vsota 5.912.500 din,
5. SKLADIŠČA, predračunska vsota 23.000.000 din,
6. MEHANIČNA DELAVNICA, predračunska vsota 56.014.380 din,
7. DVE STANOVAJSKI POSLOPIJI V ŠABCU, predračunska vsota 49.697.957 din.

Skupna predračunska vsota 178.567.533 dinarjev

Splošni licitacijski pogoji in predračun del se lahko dobe osebno ali pisмено pri gornjem naslovu, tehnični elaborati pa so samo na vpogled v Šabcu.

Objekti pod 1 do 6 bodo oddani skupno, objekta pod 7 pa se lahko oddata tudi ločeno.

4036

TOVARNA KABLOV V SVETUZAREVU

sprejme:

ELEKTRO-INŽENIRJA za šibki tok, za pripravo dela

ELEKTRO-INŽENIRJA za šibki tok, za laboratorijske raziskave

INŽENIRJA KEMIJE za kemijski laboratorij

KEMIKA-TEHNIKA za vhodno nadzorstvo

STROJNEGA TEHNIKA za vhodno nadzorstvo

REFERENTA za izvoz

DVA IZPRAŠANA KURJAČA za kotle visokega pritiska za termoelektrarno

DVA STROJNIKA I. RAZREDA za termoelektrarno (turbinski mojster)

DVE STENODAKTILOGRAFINJI ali DVA STENODAKTILOGRAFA

ŠTIRI STROJEPIŠKE ali STROJEPIŠCE I. RAZREDA po možnosti z znanjem tujih jezikov

INŽENIRJI IN TEHNIKI MORAJO IMETI STAŽ 2-3 LET

Stanovanje zagotovljeno. — Ponudbe s podatki o dosedanjem delu pošljite takoj na gornji naslov!

TOVARNA AVTOMOBILOV - MARIBOR

SPREJME:

STROJNE INŽENIRJE, TEHNIKE, AVTO-KLEPARJE, KOVINO-FINO BRUSAČE, DENTISTA S PRIMERNO PRAKSO, VEČ REFERENTOV z dobrim poznavanjem poslova zunanje trgovine

Znanje tujih jezikov, predvsem nemščine, zaželeno. Pisemne ponudbe pošljite na TOVARNO AVTOMOBILOV - MARIBOR — personalni oddelek.

GRADBENO PODJETJE

»PUT« Sarajevo

BENTBAŠA ULICA 15

RAZPISUJE NATECAJ ZA

dva gradbena inženirja

izkušena pri gradnji cest, mostov in predorov, z najmanj 5-letno prakso

Plača po sporazumu, komfortno stanovanje za poročene zagotovljeno.

Reflektanti naj vložijo svoje ponudbe s pogoji in opisom dosedanjega dela najpozneje do 10. avgusta 1954 na naslov:

Gradbeno podjetje »PUT« Sarajevo — Bentbaša 15



DELOVNI KOLEKTIV

»ELKA«

TOVARNA ELEKTRIČNIH KABLOV

ZAGREB

ČESTITA K DNEVU VSTAJE VSEM DELOVNIM LJUDEM IN VSEMU HRVATSKEMU NARODU!

